

ič za splošno in enako volivno pravico. Bistvo države zahteva, da si delita oblast v državi ljudstvo in krona, ne pa krona in posamezni privilegovani krogi. Državni zbor, izvoljen na podlagi splošne in enake volivne pravice, bode tudi preje in pravičnejše rešil narodna vprašanja. Ko pa se uvede splošna in enaka volivna pravica, mora se preosnovati tudi gospodarska zbornica, da bodo v nji zastopani vsi zgodovinski deli države. Vsaj nekaj članov gospodarske zbornice bi morali voliti deželni zbori. (Živahno odobravanje. — Govor objavimo po zapisniku.)

V imenu čeških socialcev je govoril za splošno in enako volivno pravico poslanec Frel, v imenu poljskih radikalcev Breiter, v imenu socialnih demokratov Daszynski.

Danes je prvi govoril za splošno in enako volivno pravico rusinski poslanec Romančuk. Izenadil pa je nas dr. Ebenhoch, ki je menda pozabil zgodovinski razvoj habsburške države ali pa ga sploh ni poznal. Za nemški narod namreč zahteva pravice prvorojenca. No, to so lepe pravice. Prvorojenci so imeli v prejšnjih, prešlih časih vse pravice, drugorojenci so morali biti hlapi v družini ali pa iti s trebuhom za kruhom.

Kakor pa so se izpremenili stari običaji in privilegiji prvorojencev, istotako ne priznamo privilegijev nobenemu narodu v moderni državi. Dr. Ebenhoch ni proti splošni, pač pa proti enaki volivni pravici, ki naj se meri po kulturi in imetju. Mož pač ne pozna naših razmer, ako misli, da so med slovanskimi narodi sami analfabeti.

Za njim se je zepet oglasil min. predsednik baron Gautsch, ki se je v prvi vrsti baval z govorom dr. Kramarja. Kramar zahteva, naj se vpoštevajo dežele pri razdelitvi mandatov. Predlogi pa kažejo, da pridejo narodnosti v poštev. Vlada se ne upira razširjenju volivne pravice, toda v Avstriji bi bila opravičena splošna in enaka volivna pravica, ako bi bilo rešeno narodno vprašanje. Dokler se to ne zgodi, vlada ne odobri splošne in enake volivne pravice.

V imenu Poljakov je grof Dzieduszycki najedločneje govoril proti splošni in enaki volivni pravici. Ravno tako odločno pa so govorili za splošno in enako volivno pravico italijanski poslanec dr. Hortis, soc. politik dr. Ofner in član nemške napredne stranke dr. Lecher. Osobito dr. Lecher je neusmiljeno bičal one nemške stranke, ki se protivijo splošni in enaki volivni pravici.

Kot glavna govornika sta govorila dr. Schöpper za splošno in enako volivno pravico, dr. pl. Derschatta pa le pogojno, približno v smislu poslanca dr. Ebenhocha, naj se namreč vpelje splošna, a ne enaka volivna pravica. Ta naj se ozira na kulturne, gospodarske, narodne in druge razmere v državi.

Po raznih stvarnih popravkih se je vršilo glasovanje in sicer najprej o nujnosti šestih predlogov, ki zahtevajo splošno, enako in direktno volivno pravico. Za nujnost glasujejo: Čehi, Jugoslavi, Rusini, poljski radikali, antisemitje, nemška ljudska stranka, soc. demokratje, posamezni Vsenemci in Italijani; proti seveda veleposestniki na levi in desni, Poljaki, nemška napredna stranka in centum. — Zabeležiti moramo da je za nujnost glasoval naš rojak, profesor na univerzi v Crnovicah dr. Skedl, dočim so se poleg mnogih na levi in desni glasovanja odtegnili tudi slovenski „naprednjaki“ dr. Tavčar, dr. Ferjančič in Gabršček.

Za nujnost je glasovalo po imenih 155, protinujnosti 114 poslancev. Ker za nujnost ni glasovalo dvotretjina navzočih poslancev, nujnost ni obveljala.

Nato je bilo glasovanje o nujnosti predloga dr. Ebenhocha. Za nujnost je glasovalo 124, proti 137 poslancev. Ker je Ebenhoch govoril o pravicah nemškega „prvorojenca“ so bili Čehi in Jugoslavi užaljeni in so zato glasovali proti nujnosti. A bila je to taktična napaka. Če nam tudi Ebenhochov predlog nikakor ne ugaja v meritornem oziru, mogli bi navzlic temu glasovati za nujnost, da bi vprašanje vsaj ostalo na dnevnem redu in prišlo v razpravo že v novembru. Vlada bi bila moralno prisiljena, da vsaj razširi volivno pravico. Po tem glasovanju nima vlada nobenega navodila od zbornice.

Zbornica je nato razpravljala o imunitetnih zadevah. Zbornica je odklonila izročiti sodišču poslanca Sehnala, izročila pa je poslanca Herzoga proti kateremu je vloženih pet tožb, nadalje poslanca Bombe in Szajerja. Poslanec Malik je sam predlagal, naj ga izroče. Izročena sta bila tudi posl. Breiter in Fijak. Nato je prečital zapisnik kar posl. Albrecht v ladarjevo pismo,

s katerim se odgodi zbornično zasedanje.

Poslanca Schönerer in Glöckner sta skrbela končno še za primerne zabavo. Priglasila sta se namreč za neko vprašanje, a predsednik je naznanil, da jima ne more več dati besede, ker je zasedanje odgodeno. Poslanca sta se poslovila s krepkimi izrazi od predsednika.

Tedenski pregled.

Manifestacije in izgredi v Brnu. Nemci v Brnu so 1. okt. manifestirali za novo nemško univerzo, oziroma demonstrirali zoper češko vseučilišče, ki je zahtevalo Čehi. Deset posebnih vlakov je pripeljalo nemške goste od vseh strani. Na čast gostom so priredili brnski Nemci velikansko bakljado. — A tudi Čehi so se združili in pokazali, da Brno ni nemško mesto. Nad 20.000 češkega naroda se je zbralo pred „Besednim domom“, da protestira proti nemški oholosti. Z Dunaja so prišli tudi nekateri slovanski poslanci, ki jih je množica burno pozdravila. V „Bes. domu“ je nastopilo mnogo navdušenih govornikov, ki so zahtevali drugo češko univerzo. Na shodu je govoril tudi dr. Žitnik ter pozdravljali Čeha kot zveste zaveznike Jugoslovancev. — Med Nemci in Čehi so se pojavili večkrat nemiri in spopadi. Pred „Nemško hišo“ se je vršila pravcata bitka. Vsled nemške surovosti in pristranosti policije so razkazali Čehi p-bijali šipe. — Rešilna družba je posredovala v 174. slučajih. Policistov je ranjenih 30. Izgredi so se ponavljali v ponedeljek in torek. V ponedeljek je bil neki mlazski pomočnik težko ranjen, ter je v bolnišnici umrl. Pozno ponoči so Čehi napadli „Nemško hišo“, razbili na eni strani šipe, vdrl v notranje prostore ter pometali klopi na ulico. V torek so demolirali knjigarno Wineckerjevo. Ko so nastopili vojaki, so bežali ter se ustavili trdovratno pri cerkvi sv. Jakoba. — Orožništvo je streljalo; več oseb se je težko ranjenih zgrudilo na tla. — Včeraj je bil v Brnu zopet mir.

Iz državnozbornskega govora dr. Susteršiča. Ko je g. poslanec omenjal svoj in tovarišev nujni predlog za splošno in enako volivno pravico, je polemiziral proti dr. Tavčarju, ki zoper razširjanje volivne pravice ni imel drugega navesti, kakor da potem on ne bi bil več izvoljen, ter rekel: „Ne on ne njegovi tovariši ne dobe prilike, da bi pri izvrševanju višje naloge kot zakonodajci tukaj v visoki zbornici kvasili o naprednem značaju nagih žensk ter o kulturnem nazadnjstvu tancic in „moderacev“.

31. sept. je bil shod za splošno in enako volivno pravico v „Narodnem domu“ v Ljubljani. Navzočih je bilo do 400 oseb; med njimi zastopniki kršč. soc. delavstva in nar. radikalnega dijaštva. Ostro je govoril zlasti Linhard, povdarjajoč, da ne bo prej mira v Avstriji, dokler se ne vpelje splošna in enaka volivna pravica, ki je edino sredstvo, da se zboljša položaj. Tozadevna resolucija se je enoglasno sprejela in niti radikalno dijaštvo ni ugovarjalo. Po shodu je korakalo kakih 300 udeležencev pred hišo dr. Tavčarja, kjer so glasno protestirali proti njegovemu govoru v zbornici ter mu klicali: „Percat!“

Dr. Tavčarjeva slava pojenjuje. Na zveznem običnem zboru slov. „Sokola“, ki je bil polnoštevilno obiskani in ga je otvoril starosta dr. Tavčar, je bil izvoljen kot starosta sokolske zveze dr. Ravnihar. Tavčar je dobil en glas. Dr. Kušar je zahteval, naj nosi „Sokol“ vedno značaj narodno-napredne stranke. Dr. Trejo je ugovarjal in zahteval, naj vlada v „Sokolu“ svoboda, kar je večina odobraval. Pri ovacijah, ki so z njimi počastili novega starosta, so Tavčar in somišljeniki vstali ter odšli. „Narod je bil silno žalosten; očita novi struji v „Sokolu“, da je klerikalna ter prijemlje ostro, osobito Stajerce češ, da je pri njih narodna stvar tako žalostna, kakor nikjer drugod. Stajerski sokoli! Tako govori v nemških objemih se topeča telesna straža dr. Tavčarjeva! — Protestantovski vse-nemški list „Evangelischer Gemeindebote“ slavi Tavčarjeve zasluge za boj proti katoliški cerkvi. — Dne 4. okt. ob 11. uri dop. je umrl nadškof v Gorici metropolit Andrej Jordan. Bolehal je že dolgo na želodcu, bolezen se je šujšala, ko je bil na posvetovanju v Rimu. V sredo ob 9. uri je še čital pisma, ob 10. uri je govoril z zdravnikom, a se je počutil slabo; čez eno uro je bil mrtev. Srčni krči so vzrok smrti. Bil je blag mož, pri vsem delovanju ga je pa ovirala bolezen. Novi deželni predsednik je prišel že v Ljubljano. — V preiskavi so zastopniki učiteljstva, ker so obstruirali.

Ogrska kriza. Fejervary bo v ogrski zbornici 10. okt. obrazložil svoj načrt. Vlada želi nastopiti s splošno volivno pravico, katere se Košutovci boje. Fejervary sprejme vlado, ako dobi potrebna pooblastila. Vlada baje ni nasproten razširjanju volivne pravice. Kristoffy je bil več ur pri cesarju ter mu pojasnil načrte o volivni reformi. Političen boj hočejo zanesti tudi v vojašnice; pri-govarjajo moštvo, naj bo nemo za nemško poveljevanje. — O ogrski krizi je govoril dr. Lueger v zbornici tudi sledeče: „Na Ogrskem je edina rešitev splošna, enaka, direktna in tajna volivna pravica zvezana z volivno dolžnostjo in s svobodo pri volitvah. To zdravilo velja tudi za nas. Če se to izvrši, postane naša država zopet velevlad.“ — V ogrski zbornici bi moralo biti po razmerju narodnosti okrog 200 nemažarskih poslancev, sedaj jih je le 23. — Na Reki so zborovali hrvaški poslanci iz Dalmacije, Istre in opozicionalci iz Zagreba. Sprejeli so med drugimi resolucijo, ki zahteva združenje Dalmacije s Hrvaško. Izrazili so svoje simpatije politični borbi, ki jo sedaj bje mažarska koalicija.

Mleko Mlekarski sestanek je bil 1. okt. v „Gospodinskih šoli“, kjer so se zborovali pritoževali radi postopanja ljublj. magistrata ter posameznih oseb proti kmetom in mlekariam. Ker so nekateri odjemalci mleka vsled nastopa občinskega sveta, oziroma župana Hribarja ter vsled pisave „Sl. Naroda“ bojkotirali mlekarije, ustavilo je 5. okt. precej okoličanov (St. Vid, Dravje, Ježica, Posavje) dovažanje mleka. Orožništvo je posredovalo, da so posamezne mlekarije mogle v mesto. — Okoličani so sklenili, da raje naredijo svojo mlekarno ter pošiljajo mleko v Trst, kakor da bi odjenjali. Pri „Perlesu“ je bil 1. okt. tudi protestni shod proti podražanju mleka, kjer pa niso sklenili nobene resolucije.

Cesar je daroval deset tisoč kron za pogorele v Ratach. Poslanec Pogacnik in tov so vložili nujni predlog za takojšnjo pomoč. — Pogreb posl. Žickarja je bil veličasten. Navzočih je bilo več poslancev in 69 duhovnikov. Uredništvo „Slovenca“ je namesto venca poslalo 50 K slovenski šoli v Celju. — Prva operna predstava v ljublj. gledališču je imela sijajen uspeh. — Po planinah je nizko zasnežilo. — Proračunski odsek je pooblastil finančnega ministra, da proda vojaško skladišče in bolnišnico na Dunajski cesti v Ljubljani. — Grof Sternberg je vrge v zbornici kozarec z vodo v po-

slanca Wolfa, ker ga je med govorom motil. Prosimi je moral zbornico odpuščanja.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja 8. okt. Brigita vd., Limeon sp.; ponedeljek 8. Dionizij šk. m.; torek 10. Francšek Borg., Gereon; sredo 11. Justina d., Nivazij šk.; četrtek 12. Maksimilijan, Serafin; petek 13. Edvard, Koloman; sobota 14. Kalist p., Domicijan.

Dogodki na Ogrskem.

„Budapesti Hirlap“ poroča, da je razširjena govorica med Tiszovimi pristaši v Velikem Varaždinu, da bo pozval vladar v zaslisanje grofa Tisza. „Magyar Ország“ poroča, da ojačuje stoliško orožništvo z vojaštvom. Ojačenje je v zvezi s strožjim postopanjem nasproti stoliškim uradnikom in pa, ker nameravajo izvesti novačenje. Minister Kristoffy se je razgovarjal s sotrudnikom lista „As. Ujszag“ gledé Tiszovega članka o splošni volivni pravici. Rekel je, da zamore večina premagati manjšino le v onih zbornicah, v katere so izvoljeni poslanci po načelih splošne volivne pravice in imajo tako za seboj večino ljudstva. Kjer nima večina za seboj ljudstva, je nasproti obstrukciji manjšine brez moči. Najboljši dokaz zato je avstrijska zbornica. V spomin 6. oktobra 1849 so bili pri Batthyarijevem mavzoleju in na Košutovem grobu govori in položili so vence. Mir se ni motil.

Izgredi v Brnu in njihove posledice.

V četrtek zvečer so bile razpostavljene v Brnu štiri stotnije vojakov, v vojašnicah sta pa bili pripravljene za vsak slučaj še dve stotnji. Po mestu se skrbela za red tudi orožniške patrulje. Mesto je bilo mirno in vojaki so že ob pol 9 uri zvečer odšli v vojašnice.

Češko prebivalstvo na Moravskem je pričelo bojkotirati nemške trgovce in obrtnike. V Jedonuah pri Brnu niso pustili nemških in judovskih trgovcev na semen. Tudi občinski svet v Blanskem je sklenil prepovedati obiskovanje sejma nemškim in judovskim trgovcem.

Dasi je nastal v Brnu mir, je bilo vojaštvo včeraj še pripravljeno za vsak slučaj. V nedeljo pričakujejo, da Čehi prirede demonstracije. Prijeli so včeraj zvečer več oseb, ker niso ubogale oblasti. Obsedili so jih v tridnevni zapor. Češko časopisje piše ogorčeno proti Nemcem. S 15 t. m. nameravajo izdati nov češki list „Ljudska straža“, ki bo priobčeval imena onih Čehov, ki kupujejo pri Nemcih.

Nemci so se pričeli dati posledice zaradi brnskih dogodkov, ki so jih izzvali sami s svojim surovim postopanjem nasproti Čehom. V Pragi so izdali dijaki oklic, v katerem naznanjajo, da pripravljajo za nedeljo protinemške demonstracije. Oklic naglašja, da je dolžnost vsakega češkega dijača, da pride v nedeljo ob pol 10. uri dopoldne na Prikope. Oblasti dobivajo evadbe, da nameravajo prirediti slične protinemške izgrede, kakor leta 1897.

V Olomucu nameravajo Čehi jutri prirediti tabor in izprevedo po mestu. Dasi so prepovedale oblasti tabor, izjavljajo Čehi, da pridejo kljub prepovedi v mesto. Češki list „Pozor“ je bil zaplenjen, ker je baje hujskal proti Nemcem. Tudi Nemci so sklenili jutri prirediti tabor v Olomucu, a ga je prepovedala oblast. Čehi in Nemci so se pritožili zaradi prepovedi.

Rusija.

Volitve v gosudarstvenno dumo. Ministrstvo je naročilo 5. t. m. gubernatorjem, da morajo najkasneje 28. t. m. objaviti imenike volivcev za gosudarstvenno dumo. Zapovedalo je tudi, da se oblasti in uradniki, osobito deželni glavari in deželna policija, ne smejo vmešavati v volitve.

Varšavsko vojno sodišče je obsodilo na smrt nekega Jožefa Oryanija iz Dinaburga, ker je umoril v Lukovem nekega kazaka.

Moskovski vodovod zastražen. Ker so pričeli stavkati uslužbenci moskovskega vodovoda, je zastražilo vojaštvo vodovodne naprave.

Preganjanje vladineljubih kandidatov za gosudarstvenno dumo. „Ruska korespondenca“ poroča, da so pregnali iz Mohileva v Arhangelsk priljubljenega zdravnika J. Lurjeta. Pregnan je, ker je delal zdravniška izpričevala takim osebam, ki jih je poškodovale policija in se udeležil volivne agitacije. Iz Nižnega Novgoroda so pa pregnali odvetnika S. M. Cugova na 3 leta v vologdoško gubernijo. Preiskaval je postopanje oblasti meseca julija pri klanju, ki se je vršilo zaradi vstaje v Nižnem Novgorodu.

Zakaj so zaprli moskovsko vseučilišče? Moskovsko vseučilišče so začasno zatvorili, ker so se udeležili nekega dovoljenega shoda vseučiliških slušateljih tudi stavkujoči črkostavci in drugi delavci ter dijakinja. — Množica, kakih 3000 oseb močna, je vdrla na vseučilišče in napadla dvorane. Rektor je nato pozval vseučiliški

odbor, ki je sklenil, da se vseučilišče začasno zapre.

Velika nesreča v Peterburgu. Včeraj ob 6 uri jutraj se je podrla na Neščankajski cesti petnadstropna hiša, ki so jo gradili. — Podstutih je približno 100 delavcev.

Svobodno vseučilišče v Moskvi. Večkratni milijonar general Samovski je nakazal letno vsoto 45 000 rubljev za ustanovitev novega svobodnega vseučilišča v Moskvi. Tudi vdova nekega bogatega moskovskega trgovca je darovala v ta namen 500 tisoč rubljev.

Balkan.

Inozemski poslani v Carigradu so se 5. t. m. posvetovali pri avstrijskem poslaniku baronu Calice, kako postopati proti Turčiji, da uvede mednarodno finančno kontrolo v Makedoniji. Turki so zaprli bosporškega armenskega gregorjanskega škofa monsignora V. H. A. I. Iz Belgrada poročajo, da plenijo turški vojaki ob srbski meji turške vasi, ker ne dobe hrane in plače. Boje se, da prestopijo tudi srbsko mejo in oplenijo srbske vasi. Srbska vlada se je v tej zadevi obrnila na turškega poslanika. Na zatožno klop pride nekdanji srbski ministrski predsednik Vladan Gejorjević, ker je v svojem spisu „Konec dinastije Obrenovičev“ porabil zaupne spise v ministrstvu.

Knezonaškof goriški

Andrej Jordan †
metropolit ilirski.

Iz Gorice, 6. okt.

Vest o smrti goriskega knezonaškofa mons. Andreja Jordana se je bliskoma raznesla po vsej škofiji in prišla je vsem ne-nadno. Res je knezonaškof nevarno že pred tremi meseci obolel, ko se mu je kri iz želodca udrila, a po tem napadu je bil nekoliko okreval, pričel je že redno po enkrat ali dvakrat za daljše odmore ustajati. Pred štirinajstimi dnevi se mu je namah stanje poslabšalo, in moči so jele hitro propadati. Iz raznih znamenj so zdravniki že poprej spoznali, da hira bolnik vsled želodčnega raka. — K temu se je pridružila še velika oteklina pod želodcem.

Bolnik je kljub svoji bolezni sam odpiral uradno pošto ter podpisoval sam skoro vse uradne listine.

Se eno uro pred smrtjo je podpisal na postelji dopise, zadevajoče nekatere izpraznjene župnije, katerim je bilo potreba poskrbeti novega župnika.

Isti dan, 4. oktobra, ga obišče okoli 10. ure zjutraj domači zdravnik dr. Gressič, s katerim se je prav prijazno pogovarjal. Kar ga prime nagla slabost, krč v srcu, in zdravnik je domačin koj izjavil, da je nevarnost neizogibna.

Tajnik nadškofov g. Josip Ličan je bolniku na njegovo lastno željo podelil sv. odvezo, zakrament sv. poslednjega olja in papežev blagoslov; sv. obhajila mu podeliti ni bilo več mogoče, toda pokojnik je imel med boleznijo lepo navado, da je opravič vsako soboto sv. izpoved, ter je prejel vsako nedeljo in praznik kleče in oblečen v raket in štol v svoji sobi sv. obhajilo.

Po kratki smrtni borbi je izročil svoje dušo Stvarniku držeč v desnici križ in v levici blagoslovljeno svečo.

Pokojni nadškof se je porodil v fari sv. Ignacija v Gorici dne 29. novembra 1845. Njegov oče Filip je bil profesor na gorški gimnaziji. Materi je bilo ime Jožefa Vogrič.

Kot otrok je bil šibkega zdravja, ker se je vsled bolezni svoje matere dva meseca pred časom rodil.

Po dokončanih gimnazijskih študijah je vstopil s posebnim navdušenjem v semenišče, da se pripravi za duhovski stan, do katerega je imel vedno veliko veselje.

Na svoje posvečenje je moral po dokončanem semenišču skoro celo leto čakati, ker ni imel še kanonične dobe. Posvetil ga je v mašnika nadškof Gollmajer dne 6. junija 1868.

Bil je pozneje imenovan za kateheta na raznih ljudskih šolah, dokler ga ni pokojni nadškof Andrej Gollmajer imenoval po smrti Globočnika za svojega dvornega kaplana in ordinarijatskega tajnika, kar je ostal celih šest let.

Bil je potem špiritual v goriškem srednjem semenišču, kjer je dajal s svojim neomadeževanim življenjem lepe zglede kandidatom duhovskega stanu. Opravljal je hkratu prof. sersko službo cerkvene zgodovine in pastirstva.

Ko je po odhodu stolnega prošta Valussija, ki je bil kot knezoškof v Trident odpoklican, prezentiran za izpraznjeno mesto stolnega prošta, sprejel je tudi državno-zbornski mandat furlanskih občin, katere je na Dunaju skoro deset let zastopal.

Dalje v I. prilogi.

V škofiji je pomagal kot škofijski konzistorijalec, prosimodalni eksominator in in kot predsednik cerkvenega sodišča.

Vsled cesarjeve odločbe z dne 17. maja 1902 in papeževga potrdila z dne 9. junija 1902 bil je mons. Andrej Jordan imenovan knez nadškof goriški, katerega je 20. julija istega leta posvetil poreški škof Flapp.

Po kratkem vladanju dobrih treh let zapustiti je moral krmila svoje škofije, katere je iskreno ljubil.

Pokojnik se je odlikoval z obširnimi znanjem, ker je obilno čital, o čemur priča njegova ogromna knjižnica. Zlasti je bil doma v cerkvenem pravu.

Občudovanja vreden je bil njegov spomin, osebe, katere je enkrat videl poznal jih je za vselej.

Kot nadškof se je trudil, da pomaga po svojih močeh svoji rodni škofiji, a žal, da ga je pri njegovih opravih vže dolgo časa motila in nadlegovala neznosna bolezen. Potrle so ga poleg tega tudi razne nevšečnosti v škofiji in tožil je večkrat o težkem bremenu škofijske službe.

Posebno globoko je čutil na svojem stališču vedno naraščajoče pomanjkanje duhovščine. Vsled tega se je baval z resnimi načrti, da se temu opomore z deškimi seminarijem in z lastnimi notranjimi študijami po vzgledu drugih škofij. V dosego tega je vže storil par odločilnih korakov, smrt ga je doletela v sredi njegovih načrtov. N. v. m. p.

Pogreb pokojnega knezoškofa bode prihodnji torek 10. oktobra ob polu 10. uri zjutraj. Njegovo truplo se izpostavi v črno preoblečeni škofijski kapeli ter se bode pokopalo na grobišču goriških nadškofov v kapelici starega pokopališča v Gorici. — Stolni kapitelj je s posebno okrožno odredil v spomin pokojnika trikratno zvonjenje na dan skozi tri dni po celi škofiji.

Sožalnice ob priliki bridke izgube so poslali stolnemu kapitelju poleg škofov iz ilirske provincije apostolski nuncij Granito di Belmonte, kardinal Grusch, kabinetna pisarna Njega Veličanstva, min. predsednik Gautsch, naučni minister Bienerth, knez Hoheneck, tržaški c. kr. namestnik in drugi dostojanstveniki.

V ordinarijati pisarni je razpoložena pola, na katero se je vže vpisala velika vrsta odličnih oseb, ki na ta način javljajo svoje sožalje. Vsi v Gorici izhajajoči listi — slovenski in italijanski se pokojnika v toplih besedah spominjajo.

Vodja naučnega ministerstva Bienerth je brzojavno sporočil, da je c. kr. namestnika kneza Hohenloha pooblastil naj ga zastopa pri pogrebu.

Inbalzmačija trupla pokojnega nadškofa se je vršila včeraj (5. oktobra). Poklican je bil v ta namen iz Trsta doktor Simon Pertot, ki je ob navzočnosti domačih zdravnikov dr. Gresiča in dr. Fratriha ter priorja usmiljenih bratov patra Heilingerja izvršil sekcijo ter inbalzacije. V posebnem zapisniku se je konstatiralo, da je pokojnik trpel na hudem želodčnem raku, ki se je pričel vže širiti po črevih ter je povzročil zdatno oteklino. Potrdila se je tedaj popolnoma dijagnoza tukajšnjih zdravnikov.

Volitev kapitularnega vikarja Stolni prešt dr. Faidutti je sklical stolni kapitelj k skupni seji jutri, dne 6. okt., da izvoli škofijski kapitularni vikarja ter oskibnika menzalnega premoženja.

Nada.

C. kr. dež. vlada za Kranjsko je z razpisom z dne 16. junija t. l. št. 7681 dovolila ustanovitev narodnega srečkalnega društva „Nada“ v Ljubljani in sicer v smislu določb § 16 ces. patenta z dne 26. novembra 1852, drž. zak. št. 253. Mestni zastop Ljubljanske in kreditna banka v Ljubljani prevzame po društvenih pravilih določeno upravo, nadzorstvo društva in izvrševanje društvenega namena. Srečkalno društvo „Nada“ bi kupovalo srečke pri ljubljanski kreditni banki, jih pri banki deponiralo in bi imela tudi banka preskrbovati vse s tem zvezane manipulacije. Obč. svet ljubljanski je v svoji izredni seji dne 14. julija soglasno in ob navdušenem pritrditvi sklenil, da prevzame mestna občina ljubljanska upravo zaklada, ki je po § 10. pravil narodnega srečkalnega društva „Nada“ namenjen za vseučilišče v Ljubljani. Istotako je obč. svet sklenil, da prevzame občina tudi pravice, določene jej v omenjenem paragrafu društvenih pravil, namreč: določiti, koliko se iz njega sme dovoliti vladi kot enkratni prispevek za ustanovitev vseučilišča. Vsa ostala svota pa se ima porabiti za ustanove dijakom slovenske in hrvaške narodnosti na vseučilišču v Ljubljani. Namen društva je kupovati za doneske družtenikov take v Avstro Ogrski dopuščene zadolžnice, ki se izžrebavajo s premijami ter razdelja-

vati morebitne dobitke. Društvo je osnovano, ko se vpiše vsaj 1000 deležev po 1 K na mesec in obstoji iz toliko odsekov, kolikor krat tisoč deležev je vpisanih. Ti odseki se zaznamujejo kot prvi, drugi itd. odsek ter se upravljajo vsak zase popolnoma ločeno tako, da udeležniki enega ne participirajo pri dobitku ali izgubi drugega odseka. Zadnji odsek sme šteti manje ko tisoč, vendar pa ne izpade petsto deležev. Društvo začne svoje poslovanje za vse odseke ob enem in sicer onega dne, kateri razglasi odbor v ljubljanskem uradnem listu in v slovenskih dnevnikih. Trajanje društva je določeno na pet let od dneva, katerega je začelo poslovati.

Društvenik je vsakdo, kdor vpiše vsaj jeden delež po 1 K na mesec ter se zaveže plačevati ta znesek šestdeset zaporednih mesecev. Mesečni doneski pa se smejo plačati tudi za več mesecev ali za vso dobo skupaj. Društveni imetek je gotovina, ki se je nabrala po vplačanih deležih, obrestih ali dobitkih in pa nakupljene ter ne še izžrebane premijske zadolžnice odtodno upoštevane svote solastnik vsega društvenega imetka in ima pravico do koristi, izvirajočih iz njegove uprave ter pripadajočih mu po določbah pravil.

Najmanjši izžrebani dobitki ostanejo lastnina društva; istotako vsi večji dobitki do še enkratnega zneska nakupnega kurza premijskih zadolžnic. Kar preostaja od dobitkov preko tega zneska, pripade v enakih delih društenikom dotičnega odseka in zaklada za slovensko-hrvaško vseučilišče v Ljubljani. Ta zaklad upravlja mest. občina ljubljanska.

Do izteka petih let porabljali se bode najmanjši dobitki in od večjih svote do še enkratnega zneska nakupnega kurza premijskih zadolžnic v ta namen, da se nakupijo nove premijske zadolžnice. Kar preostane denarja iz večjih dobitkov, razdeli se med društenike dotičnega odseka, ako znaša pripadajoča svota vsaj znesek 12.000 kron; v nasprotnem slučaju pa se plodonosno naloži ter razdeli še le takrat, kadar z obrestmi in novimi dobitki vred doseže imenovani znesek.

Idrijske novice.

i Različna naglost. C. kr. dež. vlada je rešila torej, ugovor proti zadnji dopolnilni volitvi — celo dvakrat. Le naglost je bila različna. Oni, ki so vložili v zakonitem roku svoj ugovor pismeno, so čakali na rešitev od junija do srede septembra, torej 3 in pol meseca, tistim pa, ki so ugovarjali ustmeno 14. septembra, je odgovorila deželna vlada 16. septembra, torej čez dva dneva! Človek bi skoro mislil na dvojno mero, zlasti še, ako pomislimo, da je mestno županstvo imelo vpogled v prvotno rešitev ter jo dne 14. septembra vrnilo g. okrajnemu glavarju, tisti pa, ki so bili prizadeti, niso imeli vpogleda. Morda bi bili tudi ugovarjalci našli kako napako ter g. okrajnega glavarja nanjo opozorili, da bi lahko tudi v njih imenu izposloval kako premožno razsodbo. Proti razsodbam deželne vlade ni nadaljne pritožbe, tako se odgovarja splošno; logaški g. okrajni glavar si je pa s tem pomagal, da je izposloval dvojno rešitev, ko je mestno županstvo ugovarjalo prvi razsodbi vključno temu, da tudi to nima pravice ugovarjati takim razsodbam dež. vlade, marveč le tožiti.

i Kako je deželna vlada rešila ugovor? Reči moramo, da imenitno. Že dvojna rešitev je nekaj izvirnega. C. kr. deželna vlada odlok izda, pošlje c. kr. okrajnemu glavarstvu, poslednje zopet županstvu, čestita se že, — tu pride šele oke občinskega uslužbenca na napako. Sedaj pa popravimo hitro s tem, da napravimo novo rešitev, pa bo vse v redu. Izide nov odlok, na katerem so torej sodelovali: mestno županstvo, okrajno glavarstvo in visoka deželna vlada. Pa tudi ta je imeniten! Najbrže zato „Slov. Narod“ ni prinesel dobesedne rešitve, ugovarjalci je pa tudi niso vredni. Po „Slov. Narodu“ posnamemo, da sta bila razveljavljena glasova dr. Karfikov in Bajželjnov. Ker sta imenovana gospoda glasovala za Perkota kot odbornika ter za dr. Ogoreutza, dr. Papeža in pl. Koschina kot namestnike so imenovani torej izgubili dva glasova, tako da imajo po razsodbi veljavnih glasov Perko, dr. Ogoreutz in pl. Koschin po 19, dr. Papež pa 18, ker je prvotno imel le 20 glasov. V. Helmisch je imel prav tako 19 glasov. Razvidno je torej, da je po tej razsodbi odbornik Perko, ker je dobil njegov nasprotnik 1 glas manj, namestniki pa dr. Helmisch, pl. Koschin in dr. Ogoreutz, ki so dobili vsi enako po 19 glasov. Ker imajo torej vsi po enoliko glasov, odločuje po § 22., odst. 2. in 3. občinskega reda žreb, kdo pride sedaj v odbor, ko je prazno mesto bivšega notarja. C. kr. deželna vlada pa je razsodila s sodelovanjem slavnega idrijskega županstva ter gospoda okrajnega glavarja logaškega, ki se je 16. septembra osebno potrudil v

Ljubljano: Namestnikom sta izvoljena dr. Rob. Ogoreutz in V. Helmisch, a pl. Koschin s svojimi 19 glasovi pride v ožjo volitev s tistimi, ki so dobili po 18 glasov! In „proti razsodbi deželne vlade v smislu § 33. občinskega volivnega reda ni nadaljne pritožbe“. Žrebali so že, izžreban je g. Ivan Vogelnik. Nam je seveda prav

i Kaj je vse zanimivo? „Slov. Narod“ piše: „Zanimivo je, da je glas gđ. J. veljaven, zaradi kojega je katehet Oswald toliko hujskal proti tajniku Novaku“. Mi pa pravimo, da je še bolj zanimiv vzrok, zakaj ni bil glas razveljavljen. Ker „Narod“ molči, povemo mi. Deželna vlada pravi, da bi se bil moral dotični preklic pooblastila predložiti volivni komisiji; ker se pa to ni zgodilo, se volivna komisija ni imela spuščati v presojo, ali je preklic oddan ali ne. G. Oswald je pri volitvi naznanil, da je gđ. J. preklicala svoje pooblastilo dan pred volitvijo. Storila je to s pismeno izjavo. Ako bi bil kdo od nas kak tak preklic tiho spraval ter vključno preklicu volil, to bi vi padli po njem; mi pa ne rečemo žalega nikomur, četudi vemo vsi, da sta bila ob Oswaldovi izjavi, da je pooblastilo preklicano, navzoča oni ki je prevzel preklic, in oni, kateremu je bil namenjen, ter oba molčala!

i France Tušar je po isti razsodbi prišel v žrebanje, čeprav ga ni nihče volil, ampak je bil voljen Ivan Tušar. Te pomote tudi toliko oči ni videlo, zakaj tudi v prvotni rešitvi je že bilo Franc mesto Ivan. Ali bi bili neki poiskali pravega Tušarja, ako bi bil Franc izžreban.

i Blamažo, pravi „Narod“, da so deželni oni, ki so vložili rekurz. Ali je mar obveljalo tako, kakor je določila volivna komisija? Brzejavna in preklicana pooblastila so morala pomagati, pa še ni obveljalo po vašem. Izmed treh namestnikov sta dva naša, ki smo ju dobili potom rekurza. Čegava je torej blamaža? Nas take blamaže jako veselijo. Ako so tudi vam všeč, dobro je, sedaj smo edinini!

i Rožne ulice v Idriji res zaslužijo svoje ime. Rože dišé, tudi v Rožnih ulicah krasno diši — iz nepokritih kanalov. Vseposvodi iščejo vzrokov boleznij, le naših kanalov, ki delajo vse čast rotovski gospodom, ne vidi nihče. In oni zid ob vrtu g. Stravs! Vemo tudi, da bi županstvo pri vsakem ne molčalo, ako bi na odprti poti puščal toliko kamenja, kakor ga je ob istem vrtu.

Jeseniške novice.

i Koča na Golici je za letošnjo sezono zaprta. V ponedeljek, 2. oktobra, sta jo čuvarici zaprli ter šli vsaka na svoj dom. Ker je pa ponoči sneg zapadel, gaziti sta morali sneg na celo do kolen; hodili sta sedem ur domu, ko je sicer le dve in pol uri dolga pot

i Otroški vrtec za jeseniške otroke se otvori dne 9. t. m. Solska soba je v starih prostorih na Savi v Ferjanovi hiši. Za pisovanje otrok za ta vrtec bo v ponedeljek ob otvoritvi. Sprejemajo se otroci ne samo z Jesenic, marveč tudi s Save, ker je savški vrtec preveč napolnjen. Pravico v ta vrtec pošiljati otroke imajo sploh vsi občani jeseniški, ker ga bo vzdrževala občina, le vrtnarico bo plačevala družba sv. Cirila in Metoda

i Novoimenovana vrtnarica za savški vrtec je gđ. Ivanka Kastelec iz Ljubljane za jeseniški pa gđ. Valentina Mally iz Tržiča.

i Naša šola nima sreče. Skoraj nikdar ni vseh učnih moči Gospodična Remžgar je že zapustila Jesenice in na njeno mesto še ni došla druga. Prav žal nam je za gđ. Remžgar, ker je bila res iz vrstna učna moč, kakršne že dolgo nismo imeli. Šla je ne le zato, ker si kot suplenkinja ni upala na Jesenice shajati s 50 K na mesec, marveč tudi iz zdravstvenih ozir, ker je bil njen razred tako prenapolnjen, da ji je slabo prihajalo v šoli, čeravno je bila sicer vedno zdrava. Poleti v ti šolski sobi ne bo možno shajati, če se ne napravi še ena paralelka.

i Naš občinski odbor podira lastne svoje sklepe. Kar je nedavno sklenil, mu pri drugi seji že ni bilo več prav in sklenil je ravno nasprotno. Tako n. pr. je bil občinski odbor sklenil, da se zida na Savi posebna šola štirirazrednica, na Jesenicah naj ostane pa stara, čeravno je bil krajni šolski svet za eno samo skupno višje razrednico. Čez nekaj časa so ta svoj sklep ovrgli in glasovali za skupno šolo. Ko bi bili koj v začetku sklenili, da hočejo skupno šolo, ne bi se bilo treba toliko bojevati zanjo, kakor se je treba sedaj. Letos so sklenili pri eni seji, da naj se občinske ceste popravljajo na stroške cele občine, pri drugi seji so pa ovrgli ta sklep in sklenili naj vsaka podobčina sama popravlja svoje ceste. „Jeseniška straža“ zaradi zadnjega sklepa hvali občinski odbor, ker so Jeseničani, Hruščani in Planinci zopet složni. Kaj pa Plavški Rovtari pravijo na to? Mi mislimo,

da je bil prvi sklep gledé popravljanja občinskih cest bolj umesten. Cela občina, ki plačuje direktnega davka nad 70.000 kron, bo vendar brez posebne obremenitve posameznih davkoplačevalcev ležje to storila nego n. pr. Plavški Rovt, ki plačuje direktnega davka 350 K. Recimo, da bo popravila ceste na Plavški Rovt stala samo 2000 K, pride na 10 kron direktnega davka za to cesto plačati Rovtarju 57 kron, ko bi pa cela občina plačala, prišlo bi na 10 kron direktnega davka plačati samo 29 vinarjev. V slogi je moč, res, a sloga brez ljubezni ne bo dolgo obstala. Malo več medsebojne ljubezni, pa bo tudi sloga bolj stalna!

i V katoliško cerkev je bila sprejeta 2. m. m. judinja Blume Kohn in njen enoletni sin Jožef. Po krstu je bila poročena z Italijanom J. Tibolla.

i Strokovno društvo na Savi pri Jesenicah ima v nedeljo, dne 8. oktobra mesečno predavanje v društvenih prostorih ob 4. uri popoldne. — Predaval bode gosp. Ivan Gostinčar. Po predavanju bode veselica. Svirala bode slavna tovarniška godba na lok. Na vzporedju je šaljiva pešta. Vstopnina: za ude 20 vin za neude 40 vin. Prosimo prijatelje strokovnega društva: Pridite v obilnem številu, ker dohodki so za bolne ude. Vljudno vabi odbor.

Iz Zagorja ob Savi.

Toča gosta in precej debela nas je obiskala noči od 5. do 6. t. m.

Elektrika v Toplicah prav dobro sveti že nekaj tednov. Električno perišče za premog se je pa v začetku nekaj upiralo, a sedaj gré dobro. Eno delavko je stroj zgrabil za nogo in jo poškodoval. Sicer se pa še precej pazi na varnost.

Piskači z Weinbergerjevega vrta so utihnili. Ker je „Narod“ pisal o „veliki demonstraciji“, je z Litije prišel ukaz, naj se stvar strogo preišče, in se naznanijo vsi sokrivci. Bali so se. Skrbelo jih je, kaj bo. In zoper svojo voljo so pri preiskavi povedali — resnico. Izgovorili so se, da so piskali samo otroci!! — Res edino pametno! Samo še v „Narod“ naj bi bili sporočili, da se je „velikanska demonstracija“ izpremenila v otročje piskanje.

„Narodno delo“ nekega študenta, ki mu je narodnost čez vse, obstoji v tem, da poizkuša agitirati — čujte! — zoper vse-slovensko Družbo sv. Mohorja! — za danes samo toliko. Če ne bo miroval, ga bomo fotografirali. Njegova bijo fotografija bo zanimiva.

Shod za splošno in enako volivno pravico so imeli demokratje pretečeno nedeljo. Udeležba je bila precejšnja. Pa bi bila še neprimerno večja ako bi bili vsi izvedeli za shod v pravem času, kdaj bo in kje. Prišli bi bili tudi nedemokratje. Kjer lahko gremo skupaj, zakaj bi ne šli!

Litijske novice.

Poštnega pota z Vač že tri dni pogrešajo, govoril je, da se obesi. Bati se je, da res.

Novo hiše za posojilnico ne bode zidali ob sodnijski ulici. Za sedaj ostane pisarna v starem stanovanju.

Sola. Prostor za novo prepotrebno štirirazredno šolo so določili na sedajnem živinskem trgu. In živinski trg napravijo zunaj trga proti Grbinu, kar je popolnoma prav.

Nova hiša gospice Juhove bo skoraj dovršena. Hiša je vrlo mična in je v kras in napredek trga. Zato vsa čast podjetni gospici Juhovi in stavbeniku g. Krhlikarju. V hiši bo prodajalna in jo že sedaj priporočamo. Gospici pa želimo mnogo uspeha pri trgovini

Svojega zdravnika je dobila predilnica. Pravijo da je jako prijazen z delavci. Sedaj so v Litiji trije zdravniki in vsi imajo dovolj opraviti.

Predavanje. V četrtek 28. sept. je imelo „Strokovno in podporno društvo za predilniške delavce“ prvo predavanje v gostilni pri Starovašniku. Predaval je gosp. Moškerc o načrtu državnega zakona za delavsko zavarovanje. Sklenilo se je, da se vrše predavanja vsak mesec. Udeležba je bila povoljna. Zeleti je le še več udeležbe za taka stroga nepolitična in izobraževalna predavanja.

Darovi.

Poslano našemu upravništvu.

Za Ciril-Metodovo društvo je poslal Mr. John Križman, Pueblo, 5 K. — Na novi maši č. g. Trinkausa na Primskem po g. D. Koserju nabranih 210 K.

Za Prešernovo spomenik je poslal Mr. John Križman, Pueblo, 5 K.

Za pogorelce v Ratečah na Gorenjskem g. Josip Baloh, kapl. v Mengšu, 10 kron.

Tržiške novice.

Narodnostni boj v Tržiču.

Pod tem raglavjem prinaša „Sl. Narod“ že nekaj tednov sem popis boja z Nemci in nemškutarji v Tržiču. Namečili smo se popolnoma molčati in pustiti za narodnost prenavdušene bojovnike, naj se znosijo nad svojimi nasprotniki. Vsa čast jim, ako bodo kaj dosegli za slovensko stvar v Tržiču. V boja za narodno slovensko prebuje jim bomo vedno stali na strani z vsemi svojimi močmi. Zadnji dopis v „Narodu“ nas je pa nekako razočaral in navdal z nekako bojaznijo in zaradi tega kot vestni in treznimi slečči bojovniki za napredek slovenskega ljudstva ne smemo molčati. Povemo pa že naprej, da nečemo nikakor edinosti v boji zoper nemško nasilje razdreti, ampak mi hočemo g dopisnika v „Narod“ na nekaj stvari blagohotno opomniti.

Tavčar-Schweglova zveza.

Popolnoma v obraz bijete resnici, ako tako slovesno trdite, „da sedaj se ve tudi v Tržiču, da ima narodna napredna stranka vzlic zvezi z Nemci v narodnih vprašanjih proste roke“. Dokaz, da to ni res, so ravno zadnje obč volitve v Tržiču in ravno takrat se je pokazalo, kako so imeli liberalci vezane roke vsled zveze z Nemci. Vprašajte le one gospode, ki sedijo z vami vred v odboru nove posojilnice in natanko vam bodo to razložili. Schweglovo pismo vam podere vašo trditve. Nikar se tako laskati gospodom okrog „Naroda“, s katerim se že enih misli in načel izjavljate. Mi si bomo to dobro zapomnili.

Lažnjiva konkurenca proti rajfajzovski in Zadrudni zvezi.

Naravnost neopustljivo nevednost pa kaže o zadrudni zvezi, ko nekako izkušate dokazati umetnost in potrebo nove posojilnice v Tržiču. Vprašamo vas, zakaj se pa tako brez potrebe zagovarjate, ko vam ni nihče žal besede očital, da ste ustanovili tržiško posojilnico? Imate li slabo vest? Ona mala notica v „Slovincu“ vas je razburila. Odkrite povemo, da ni prišla od naše strani, a bila je umestna. Bog vam blagoslovi vašo posojilnico. Le veliko dobrega naj stori za Slovence v Tržiču in okolici. Da umestnost tako nerodno utemeljujete, pa mi ne bi bili od vas pričakovali. Za vzroke „za katere vedo samo deležniki“ smo mi že davno vedeli, a jih danes še ne povemo. No, saj nas razumete! Našo „načelno“ trditve, da so Raifeiznovke zaradi tega slabe, ker imajo „neomejeno zavezo“ in ker ne delijo dobička med udeležnike, moramo naravnost zanikati. Dandanašnji svet je z ljudmi s takimi načeli že davno obračunal. O tem ne zglubljamo besedi, ker z ljudmi s takimi načeli se ne dá govoriti pametna beseda. Na stotine posejilnic Raifeiznovskega sistema je že v Avstriji in poleg teh tudi drugih z neomejeno zavezo, ki so v pristno liberalnih rokah, pa jih ni še nikoli noben kar tako na kratko in originalno „pobit“, kakor vi g. dopisnik. Opozarjamo vas na besede, s katerimi so vam prvič vložena pravila vrnila, ali ne pravijo kar naravnost, da sestavite pravila našim podobna, torej tudi z neomejeno zavezo. A vi se „načelno“ takih pravil bojite. S par zavitimi, nerodnimi, da ne rečem zlobnimi dokazi ne boste ugleda in zaupanja naši hranilnici vzeli. Ali naj pa služi to za reklamo novi posojilnici? Je pač slaba ta reklama in malce neresnična... Zakaj čudimo se, da vi kot taki kar tje v en dan zapišete: „so pa denarni zavodi z neomejeno zavezo sami člani zadruga z neomejeno zavezo, v koje poslovanje nimajo natančnega pogleda niti vpliva“. — Tu mislite „Zadrudno zvezo“ in „Gosp. zvezo“. Prvič ni res, da sta te zadrugi z neomejeno zavezo, ampak z „omejeno“. Toliko bi se že moglo od vas pričakovati, da vsaj natančno pogledate v zaznamek zadruga. Ker pade to, pade tudi vse vaše grozno strašilo o kraku, ki sledi za onim zelo „umestnim“ posito nondum concessio (sic). Drugič ni res, da mi nimamo nobenega vpogleda in vpliva pri „Z. ezi“. Ali niste še nikoli imeli v rokah glasila „Zveze“ „Narodnega Gospodarja“? Le berite ga in podučite se na kompetentnem mestu in spoznali boste, s kako natančnostjo posluje naša „Zveza“. Seveda, ako kdo iz „Slov. Naroda“ zajema informacije o našem zadrudništvu, potem res kar noč in dan s strahom pričakuje kraka, ki bo uničil lepo kranjsko deželo in potem, kakor vas že skrbi, še zeleno štajersko.

Za svoj žep. „Občečloveško na čelo je“ — tako pravite, „da mora biti delo, skrb in odgovornost plačana. Dobro! A na polju zadrudništva je to načelo pristno židovsko liberalno, ker vsak išče le svojega dobička. Občečloveško in edino krščansko načelo je pa, delati za gmotni napredek in prospeh naroda ne glede na plačilo, ampak z veliko požrtvovalnostjo. Ali ne veste: „Ne kar mora, ampak kar more, to mož je storiti dolžan. Dobiček, ki ga imajo naše posojilnice, bo dobile na ta ali oni način naše ljudstvo.“

Hranilnica in posojilnica v Tržiču je imela prvo leto 194 136 49 K

prometa Stanje hranilnih vlog je bilo dne 1. julija 207 532 99 K. Dne 18. maja se je vršila zakonita revizija po revizorju „Zadr. zveze“ in se je vse v redu našlo. Odborniki so vsi zavedni Slovenci, ravno tako se izključno le Slovenci iz Tržiča in okolice poslužujejo hranilnice in posejilnice. Zaradi tega ta podpira edino le slovenske interese in jih bode tudi zanaprej.

Pri sv. Katarini v Lomu dobijo dubovnika. Namerava se ondi naseliti čast. g. Fr. Premrov, c. in kr. vojaški župnik v pokoju. Mi to dobrim Lomljanom iz srca privoščimo. — Umrli je 15. sept. v Lomu najstarejši mož v naši fari oče župana Gregor Soklič, star 89 let. Bil je zelo pobožen mož, prava gorenjska korenina. Naj mu sveti večna luč!

Zadnja ljudska veselica vseh narodnih društev v prid družbi sv. Cirila in Metoda v Pristavi je lepo uspela. Da, tamburica in pesem imata svojo moč v veselju in žalosti. To ve osobito naš priljubljeni gospod pevovodja Franc Slabe, kateri se ni strašil nobenega truda, ko je poučeval v poznih nočnih urah vrle tamburaše in pevce. Bodi mu izrečena na tem mestu iskrena zahvala, obenem pa prošnja, naj nas blagohotno podpira še naprej. V petju je pol društvenega življenja.

Čudno vlogo igra dopisnik „Sl. Naroda“ iz Tržiča. Na eni strani bje boj za pravice tlačnih Slovencev, na drugi strani pa vedno bolj prihajajo na dan režiški sebičnega liberalca. Zdi se, da mu je narodnost le sredstvo v dosego slabega namena. S temi članki bi rad malce na noge pomagal bankrotni liberalni stranki v Tržiču. S tako krošnjo pa naj le raje ostane doma, če hoče, da bomo prijatelji. Clovek, ki v dvajsetem stoletju priporoča kranjski liberalizem, ne spada med misleče ljudi.

Nemci se smejejo narodni navdušenosti tržiškega dopisnika. Eden prvih tržiških Nemcev se je zaničljivo izrazil: „Ko bodo prišle volitve poslancev, pa bodo ti ljudje zopet ponižno pri nas beračili za glasove.“ Gospod dopisnik, ali vas ni sram, da hvalite tako koruptno stranko? Kaj pravi k temu Vaše „narodno“ srce?

V društvu sv. Jožefa se prično, kakor čujemo, redna predavanja. Prav tako. Ljudstvu treba poduka. Prvo predavanje bo v nedeljo, 15. oktobra. Pričetek ob šestih popoldne v društvenih prostorih.

Strokovna organizacija tukajšnjega delavstva vrlo napreduje. Delavci imajo vse stvar popolnoma v svojih rokah. Čudimo se toliki zavednosti in stanovski samozvesti. Pa pravijo liberalci, da delavec ni zmožen za volivno pravico! Mi pa pravimo, da ima delavec več soli in socialnega smisla v glavi, kakor voditelj vseh liberalcev.

Na pomoč pogorelcem v Radečah!

Strašna usoda je zadela gorenjsko vas Rateče; do tridesetino jo je upepelil grozen požar v noči od 29. do 30. septembra.

Okoli pol 11. ure ponoči požarelo je nebo v nepopisnih barvah, gorenjski velikan Mangart in njega soseda strma Ponca in drugo gorovje je bilo razsvetljeno kot od zahajajočega solnca, iz srede vasi pa so se valili oblaki dima in švigali plameni visoko proti nebu. Grozen pogled!

Obupni krik nesrečnih žen in mater, jok nagih otrok, pekanje usedajočih se streh in tramov, prasketanje ognja, mukanje živine in trombe bližajočih se požarnih bramb so pretresale ožračje, a ogenj pa se je širil dalje in dalje.

Vrli požarniki iz Trbiža, Kranjske gore, Belepeči in Dvjeja, ki so prihiteli z občudovanjem vredno hitrostjo na kraj nesreče, trudili so se z nečloveško silo, da vsaj deloma omeje požar. Tudi čili Poljaki — lovci prihiteli so s svojimi g. oficirji na čelu iz Trbiža ter delali brez odpočitve in jela nad 24 ur, česar se bo nesrečno ljudstvo vedno hvaležno spominjalo.

Vzlic vsemu naporu so vendar vpepelili razjarjeni plameni nad 50 hiš z gospodarskimi poslopji in sedaj obupuje nad 400 ljudi brez strehe, živeža in obleke — rešili so golo življenje. Škoda se ceni na 800 000 K.

Srce se krči človeku pri pogledu na to bedo. Skrbni kmet joka ob izgubi rodne hiše, lepe živine in poljskih pridelkov, nesrečne matere nimajo skorjice kruha za svoje črvice in toplih krič, da bi jih varovali ostrega vetra, vse — vse je uničeno, domovja, obleka, živila, tudi dokaj živine — a gorovje se odeva z belo obleko.

Do Vas, ki ste že čutili razlajajočo silo razjarjenih elementov se obračamo in do Vas, ki bivate pod lastno streho, ter kličemo, „usmilite se nas!“ — Tudi najmanjši dar v denarju, obleki, živilih olajšal bo izdatno bedo. —

Nemško nacionalni listi so priobčili nesramne laži, da so pogorelci ognjegasca iz Trbiža psovali. Te laži so bile gotovo

priobčine z namenom, da se slovenske Ratečane oškoduje. Zato pozivamo vse dobre Slovence, da poskočijo svojim bratom na pomoč!

Dalje v II. prilogi.

Poslano.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj toščice v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom

Ivan Hoff

in z levo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev

Dobiva se povsod.

'Society of Japan'

c. kr. dvorna dobavitelja čaja

direktni import japonskega in kitajskega blaga, čaja, ruma in konjaka,

DUNAJ, I., Kärntnerstr. 53.

Naše že mnogo let obstoječe direktne zveze s Kino in Indijo nam omogočajo uvažati le res izborne vrste čaja. Naši čaji so vseskozi zadnje žetve, brez prahu, presejani in ohranijo dolgo krasni aroma. Naše izborne, priljubljene mešane vrste se pijejo v tisočih rodbinah in se priporočajo same ob sebi. Poizkusni zavoji zadoščajo, da si pridobi stalnih odjemalcev. 2045 26—1

Poizkusni paketi à 10 dkg. in 1/4 kg. od vseh vrst čaja.

St. I. Congo, fin, mil.	kg. K 8—
„ II. Souchong, prav fin	„ 10—
„ III. Moning, prav fin in močan	„ 12—
„ IV. Peking-Melange, specialiteta	„ 14—
„ V. Melange-Imperial, najfinišji	„ 16—
„ VI. Pristni Karawanen, ekskv.	„ 24—

Rum na steklenice.

Najfinišji braziljanec, inozem. 0.65 litra K 2—, 1.3 komad „ 3.50

Jamaica, faconiran, srednji K 1.60, veliki „ 3—

Najfinišji Jamaica, mali K 1—, srednji „ 1.80, veliki „ 3.40

Old Jamaica, mali K 1.20, sred. K 2.20, vel. „ 4—

Old Martinique, „ 1.50, „ 3.20, „ 6—

Konjak.

Fourrell & Co. Jarnac-Cognac. — Ustanovljeno 1824.

steklenica 1/2 „ 1/4 Poizkusna stekl. „ 1—

*** „ K 3.20 6— „ K 1—

**** „ 4.20 8— „ 1.50

***** „ 5.20 10— „ 2—

Pošiljatve čez 10 K franko.

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča:

Vydrovo žitno kavo.

Juhni pridelatek znamka „Vydra“.

Juhne konzerve (grahove, lečne, gobove in riževe).

Oblati (specialiteta: „Desert délicat“ in masleni oblati).

Šumeči limonadni bonboni „Ambo“.

Dišava za pecivo „Buhtin“. 1989 6—2

Napravite poskus!

Kolekcija vseh teh izdelkov K 3.20 in poština.

Gospodična poučuje v glasovirju in muzikalni teoriji.

Kje pove upravništvo. 1987 3—3

1974 10—2

Izurjeni agenti

se iščejo povsod proti prav visoki proviziji za prodajo splošno priljubljenih krošnjarskih predmetov. Ponudbe na Evgen Hirschl, Budimpešta, Waitzner-Boulevard 59.

Zaloga v Ljubljani: Mihael Kastner in Peter Lassinik.

Franc Jožefova
grenčica
Pravzaprav reprezentant grenčic.
(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

Petipedesetletni uspehi
Anatherina.

Ustanovljena 1862 Telefon 584

Najstarejša tvornica
1976 peči in ognjišč 8—2
c. kr. dvorni mašinst

RUDOLF GERBUTH, Dunaj
VII. Kaiserstrasse 71, na vogalu Burggasse.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih ognjišč za vsako porabo od navadne do najfinišje in najelegantnejše izpeljave, v vseh velikostih, črne ali bogato emailirane.

Sušilnice, plinove peči, kamini.
Vse vrste peči tudi s trajnim gorenjem.
Specialni katalogi gratis in franko.

Najboljše in najizvrstnejše tamburice
izdeluje in razpošilja 1760 6—2

Prva sisačka tvornica tamburic

J. Stjepušin
Sisak, Hrvatsko.

Odlikovana na pariški razstavi 1900 in na milenijski razstavi 1896.

Razun tamburic in skladeb za tamburice so v zalogi tudi razna druga glasbila kot gosli, kitare, citre, mandoline, harmonike, okarine itd. za katere se pošlje poseben cenik s slikami.

Velik ilustrovani cenik se pošlje vsakemu franko in zastoj.

V istej tvornici izhaja strokovni tamburaški list pod naslovom „Tamburica“, ki stane na leto z glasbenimi prilogi vred le 8 kron.

GISSHÜBLER

alkalisch-kaltes

kot zdravilni vrecel že stoletja znana v vseh boleznih

sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih

Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijalnih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassinik-u v inljani 32 52—36

Čisti samo s

GLOBUS

čistilnim ekstraktom.

Najboljše čistilo na svetu.

Novomeške novice.

Naše prekmorsko izseljevanje. Nujni predlog gosp. poslanca Sukljea v sedanjem zasedanju državnega zbora glede vedno bolj naraščajočega izseljevanja našega ljudstva v Ameriko, je našel splošno odobravanje, zlasti pri še obstoječih kmečkih posestnikih. Saj ti kmalo ne bodo mogli niti za drag denar dobiti delavcev za obdelovanje polja. Dokler bo vlada izdajala v takem obsegu izselilna (potna) dovoljenja, kakor dosedaj; dokler se ne bo ljudstva potom shodov in poljudnih predavanj dala prilika poučiti se, da je iskati v domači zemlji Ameriko in ne domovine v Ameriki; dokler nima Dolenjska svoje industrije in dokler bo tekla globoka, široka Krka lena in brez dela kakor sedaj naprej, in končno: dokler bo ljudstvo zapravljalo svojih najboljših moči ne nadomestljivi zaklad v alkoholu sploh in zlasti pa v tem peklenskem žganju, je vse zastoj! Razbremenite davek obrtniku in kmetu, za to diferenco oblačajte čifuske tovarne za špirit, pa tudi druge „žganjarne“; vi kmetje pa, obrnite tiste žulje, ki izkraj brez blagoslova v vinogradih, rajše na vašo zanikerna, zanemarjena polja, in storjen je prvi zmagonosni jezik proti epidemiji boleznih izseljevanja v Ameriko.

Junaška rešitev. Na sejmov dan je vozila Rozmanova iz Rateža tako neprevidno čez mestni trg, da je povzročila 6letno hčerko g. Oskarda ravno vstric Krajčeve tiskarne. Lesnar g. Bergman, videč pasti otroka pod konja, zaletel se je z vso močjo pred konja, ga ustavil in izvlekel otroka izpod njega. Zgodila bi se bila lahke največja nesreča vsem skupaj. Toda v veliko presenečenje vseh se ni zgodilo nikomur nič. Otrok je ležal z obrazom na cestu pod konjem, ne da bi se ga konj bil dotaknil in tudi junaskemu rešitelju se ni nič hudega zgodilo. Ker se slučaj povezuje ravno na tem mestu opetovano ponavljajo, ne bi bilo prenapačno, ako bi novi g. župan kot policijski komisar postopal tudi napram dirjanju voznikov na tem mestu istotako močno, kakor je postopal „Korliček“ v boju za podžupanov „stolček“.

Zimsko vreme. Od nedelje naprej večni dež, mraz in burja. V sredo jutro je v nekaterih krajih po Gorjancih šel med dežjem sneg, ki pa se je seveda sproti stopil. Pričakovati je rane hude zime.

Umrli je dne 5. t. m. gospa Alojzija Seidl, posestnica in trgovka v Novem mestu, v 69. letu svoje starosti. N. v m. p.!

Toča, debela kakor jajce, je opustošila v petek jutro, kakor se čuje, vsa polja, kjer še ajda ni bila požeta, pod Gorjanci, zlasti okrog St. Jošta v stopški fari.

Franjo Marn. †

Iz Zagreba, 6. oktobra.

Včeraj je umrl v Topuskem na Hrvaškem gimnazijalni profesor Franjo Marn. Bolehal je že dve leti, a pred nedavnim se ga je lotila srčna vodenica, ki je spravila sicer krepkega moža v prezgodnji grob.

Franjo Marn se je rodil v Stangi na Kranjskem v litjskem okraju l. 1846. Bil je mlajši brat pokojnega kanonika Josipa. Gimnazije je dovršil v Ljubljani, a vseučilišne nauke v Pragi in v Gradcu, kjer je napravil tudi izpite iz klasičnih jezikov. Pokojnik je služil celih 35 let na zagrebški gimnaziji, kjer je bil čist in samo od svojih drugov, ampak tudi od gimnazijalne mladeži, kateri je bil vedno pravi prijatelj in blag učitelj. Franjo Marn je poznat v slovenski književnosti po svojih spisih v vezani in nevezani besedi, ki jih je priobčeval še kot dijak v „Slovenski Vil“ in „Liri Sionski“. Prestavil je tudi nekoliko gledaliških iger, ki so se predstavljele v Alojzjevski hiši. Napisal je tudi mnogo prevodnih člankov na poljuden način za „Slov. Glasnik“, „Koledar družbe sv. Mohorja“ in „C. etnik“. To so bili večidel prevodi iz češčine.

Franjo Marn se je lotil rano tudi znanstvenega književnega delovanja. Leta 1873. je objavil učeno razpravo v programu zagrebške gimnazije pod naslovom: „Grški akuzativ usporedjen s latinskimi in hrvatskimi“. Po napotku svojega brata Josipa je začel pisati Slovincem slovnice najbližjih slovanskih jezikov. Izdelal je za Slovence slovnico za češki in hrvaški jezik, po enaki metodi. Ti slovnici sta jako pospeševali učenje obeh slovanskih jezikov med Slovence.

Poseb o mnogo pa je storil Franjo Marn za hrvaško šolsko literaturo. Več let je izdajal nemško slovnico za hrvaške srednje šole, tudi je sestavljal nemško čitanko iz sestavljen prav praktični slovar k H. merju. Prav praktična je njegova knjiga „Pregled grške in rimske literature“ z dodatkom in staroslovja. Pokojnik je bil posebno zavzet tudi za stanovske interese pri sedeskega

stanu ter se je trudil več let, da se osnuje hrvatsko-profesorsko društvo. Toda dokler je sedel Khuen Hedervary na banske stolici, ni bilo mogoče izvesti te osnove, še le pod vlado sedanjega bana je bilo profesorjem dovoljeno osnovati si svoje društvo, ki zdaj prav lepo napreduje. Pokojnik je bil eden zadnjih slovanskih profesorjev, katerih je nekdanj služilo mnogo na hrvaških gimnazijah; od vseh služita zdaj še dva. Franjo Marn je bil Slovincem na čast med Hrvati. Slava mu!

Dnevne novice.

Veliki mogul v topi resignaciji. Sokolska zveza in demonstracija za splošno volilno pravico sta dr. Tavčarja spravila v žalostno resignacijo. V teh bridkih urah se je prvič v svojem življenju spomnil, da mu utegne odklenkati, in zapisal je v „Narod“ svoj politični testament, ki se glasi v suhih besedah!

Dr. Tavčar danes še stoji, jutri lahko pade! To je istina, ali to ničesar ne pomenja. Osebe pridejo ter zopet izginejo! Glavna stvar je, da je padlo seme, katero so sejale, na dobro zemljo. Zatorej je čisto brez vsakega pomena, kdo je pri zadnji demonstraciji na Bregu žvižgal in piskal. Kar kaj takega veseli, temu daje dr. Tavčar prostor pred svojo hišo vsekdar na razpolago! Samo, da tisti, ki žvižgajo — popovne marajo, kakor jih dr. Tavčar ne mara. Potem je dobro vse!

Tak je torej ves program dr. Tavčarjev. Kaj mu mar ljudstvo, kaj mu mar domovina, kaj mu mar narod! Da se le čez „pope“ zabavlja, pa je zadovoljen. Dovolj žalostna bodočnost stranke, ki ima ta edini program! Slovensko ljudstvo bo šlo preko take stranke na dnevni red.

Osebnosti. Cesar je odlikoval deželneosebne svetnike gospode: Leopolda Žužka v Postojni, Danijela Šufajla v Velikih Laščah in Tom. Einspielerja v Ljubljani z viteškim križcem Franc Jožefovega reda, deželnosodnemu svetniku g. Juliju Polcu je podeljen naslov in značaj višjega deželnosodnega svetnika, pisarniškega predstojnika v Ljubljani g. Jožefu Hočevanju je podeljen zaslužni križec s krono. — Na II. državni gimnaziji v Ljubljani se postali suplentje gg. Franc Gnezda, Pavel Holeček in Ivan Lokar.

Odhodnico je priredil predvčerajšnjim v hotelu Volpich ces. namestnik tržaški Hohenlohe pred odhodom iz Trsta novoimenovanemu kranjskemu dež. predsedniku g. Schwarzu

Sestanek na Reki. Kakor je znano, so le trije hrvatski državni poslanci iz Dalmacije podpisali resolucijo namreč dr. Dubić, Borčić in dr. Klarić. Poslanci Biankini, Perić, Vuković, dr. Ivčević, dr. Ferri in dr. Zaffron resolucije niso podpisali. Posl. Perić je zagovarjal naslednji izjav: „1. Hrvatski zastupniki izjavljajo, da u današnjem sporu izmedju krune i naroda magjarskog stoje uz onu stranu, na kojoj je zakon i pravica. 2. Poštopak nisu pezvani, to stoje po strani ove borbe, a samo pri svakej eventualnosti tražit će i zahtjevati životvorenje svojih želja i zahtjeva, koji se osnivaju na zakonu, na sklopljenim ugovorima i narodnom načelu. 3. Pružit će ruku saveznem samo onomu, koji sjegurnije i iskrenije bude htio i mugao zajamčit im ostvarenje njihovih težnja i zahtjeva.“

Za rajnega našega metropolitana Andreja Jordana bo v ljubljanski stolnici prihodnji ponedeljek ob 8. uri slovesna sv. maša zadušnica.

Skof in njegovi lakaji. „Narod“ je klubasal v četrtek da je ljubljanski škof knezoškof „edini in absolutni vodja klerikalne stranke in njene politike ter so Šusteršič in klerikalni poslanci samo škofovi lakaji. Javno izrekamo da je laž (kar je trdil naš list, da namreč g. knezoškof ni naročil dr. Šusteršiču, naj izposluje prepoved Prešernove šolske slavnosti) in smo pripravljene to pred sodiščem dokazati.“ Ol dr. Šusteršiča smo pooblaščen slovesno izjaviti, da glede Prešernove šolske slavnosti presv. g. knezoškof niti

pismo niti ustmeno ni obravnaval z njim. Tozadevna „Narodova“ trditev je torej navadna debela laž.

Lažnivi kljukeo pripoveduje otrokom. Za kake silno zabite ima „Slovenski Narod“ svoje bravce, dokazuje včerajšnji uvodni članek, v katerem pravi:

Naš boj je obudil že pozornost po vsem svetu. O njem se ne piše več samo v slovenskih in v slovanskih listih, marveč tudi že v Italiji in na Angleškem, v Franciji in v Nemčiji. Povsod po svetu si je narodno-napredna stranka pridobila simpatij. Med velikimi narodi, ki doslej še vedeli niso, da Slovenci eksistiramo, se danes zanimajo za nas in za boj, ki ga bijemo, ker jim imponira idealnost našega stremljenja, ker jim imponira žilavost in energija, ki jo razvijamo in ker jim imponira, da je v tako malem narodu veliko poleta, toliko vneme za kulturni in politični napredek.

Kaj takega si pa niti dr. Tavčar še ni privoščil. On je sicer kakor ustvarjen za kralja v deželi Liliput, a „idealnost njegovega stremljenja“ ne imponira niti njegovemu hlapcu na Visekem. Drugod po svetu se pa o njem ne zve nikoli, ako slučajne kak vsenemški protestantski pastor ne izpusti v svet race, da je dr. Tavčar s svojci šel „proč od Rima“ — za Wolfom.

Kamniške občinske volitve.

Prepozno za včerajšnje število smo včeraj zvečer dobili naslednje poročilo: Dunaj, 6. oktobra. Upravne sodišče je danes grof Schaffgotscheve odredbe v zadevi kamniških občinskih volitev razveljavilo kot protipostavne in se popolnoma pridružilo izvajanjem dr. Šusteršiča, ki je pritožbo zastopal

Družba sv. Cirila in Metod v Ljubljani je imela dne 27. septembra 1905 svoje 164. vodstveno sejo v družbenih prostorih „Narodnega doma“. Iz vodstva se nam piše o tem: Temeljito se je razpravljalo vprašanje o nameravani ljudski šoli v St. Jakobu v Rožu. Sklenilo se je otvoriti paralelko v I. razredu družbine dekliške šole pri Sv. Jakobu v Trstu, v kateri svrhu se najame posebni prostori. Tudi se je sklenilo, da se čisti dobiček podružničnih veselice ne more všteti za pokroviteljino, ker bi to nasprotovalo smislu družbenih pravil (§ 4 b). Na novo kreirano drugo vrtnaričino mesto na Savise je imenovala gđ. Ivanka Kasteličeva iz Ljubljane; za tudi novo otvorenje vrtec na Jesenicah pa gđ. Valentina Mally-jeva iz Tržiča. Potem, ko so se rešila še nekatera upravna vprašanja, postavilo se je na dnevni red prihodnje seje poročilo o ustanovitvi preskrbninskega zaklada za družbino posvetno učiteljstvo

Tatovi na delu. Danes ponoči od 6 na 7. t. m. so v Kamni gorici pri g. Valentinu Bohincu, krčmarju in trgovcu, na jako drzen način vlomili tatje. Tik okrajne ceste so z debelim brunom vlomili in odvili na oknu železno mrežo, odtrgali v zid vdolano omarico, iz katere so do zadnjega vinarja pobrali denar v bankovcih, v srebru in cekinih vrednosti od 600 do 700 kron s skledicami vred, v katerih je bil shranjen denar. Hkrati pa so vlomili omrežje na oknu shrambe za pijače in jestvine, tam pili in tudi nekaj odnesli. Delali so prav po tolvajsko in tudi ne posebno tiho, ker je pri ruvanju omarice z nadzidca tiste padla petrolejka in tintnik in se vse razbilo. Gospodar in gospodinja sta spala v prvem nadstropju. Ko sta šla spat, sta gostilniške sobe vrata zaklenila. V tej sobi je spal domač pes, a se ni oglašil. Zjutraj ob pol treh, ko je gospodinja vstala k peki, je odklenila vrata in videla grozo, psa pa dobila zunaj. Tatovi so morali priti skozi okno in tudi tam oditi in skozi okno so morali odpraviti tudi psa. Vsekakor je moralo biti tatovom vse do pičice znano. Moralo jih je biti več pri delu in na straži, ker hiša stoji tik okrajne ceste in se križajo ulice. Tudi na nočnega čuvaja so morali ozir jemati, ker vedno tam okoli križa. Torej pozor na tatove, ki nikakor ne morejo biti delež, ker so pred kratkim že tudi kradli na Ovisih in po bližnji okolici

Umorjenega so našli pod stopajnicami posestnika v Vukovaru Stefana Jankovića. Zaboden je z nožem na več krajih. Morilec se zdaj še ni znan.

Boj med Srbi in Hrvati. V Slatini so se, kakor poročajo iz Zagreba, Srbi in Hrvatje pri prireditvi ba-

kljade od strani požarne brambe. Požarna bramba je strgala s hiš srbske zastave in jih sežgala: razbila je tudi pri dveh hišah okna. Srbi so morali bežati.

Ostra jesen nastopa. Severovzhodni veter, ki je zadnja dva dni prevladal, prouzročil je na Koroškem in nič manj na naših kamniških planinah znatno množino snega. Vrhovi so beli, Triglav — veliki in mali — ga imata do polovice svojega „telesca“. Temperatura je padla pri nas v zadnjih 48 urah od 15°R na 8°.

Umrli je v Kočevju trgovec Fr. Bartelme.

Brambovci dobe topništvo. Na mesto Prago je pisala tamošnja deželna bramborska vojaška oblast, ako bi s pomočjo države hotelo zgraditi vojaško za dež. bramborsko topništvo. — Vojaško oskrbništvu misli torej na ustanovitev dež. bramborskega topništva.

Društvo slovenskih profesorjev. Slovenski srednješolski učitelji nameravajo ustanoviti svoje društvo.

„Straža“ na Dunaju ima v nedeljo, 7. oktobra po slovenski službi božji prijateljski sestanek v veliki dverani restavracije Ant. Wallner, VI. okr., Magdalenenstrasse 104. Prijatelji društva dobrodošli!

Zavarovanje privatnih uradnikov. Za agitacijo za ta zakon, katerega je državnozbornski odbor pretekli teden odobril, se je zlasti trudil naš rojak g. Anton Blechschmidt načelnik skupine privatnih uradnikov splošnega uradniškega društva avstro-ogrske menarhije. Omeniti je tudi treba, da gre za vpeljavo istega zakona mnogo zaslug „Allgem. öster. Privatbeamten Zeitung“, katere je ustanovil naš rojak g. Silvester Škerbinc. Posebne pohvale je vredno, da so delali za to važno socialno politično vprašanje naši daleč v tujini živeči domoljubi ter nastopili tako v čast svoji domovini G. Silvester Škerbinc je sedaj jako čislani knjižgovodja v Ljubljani.

O požaru v Ratečah smo zadnjič nekaj podatkov posneli po uradnem listu „Laibacher Zeitung“. Sedaj se nam pojasnjuje, da niso domačini posestnika Andreja Žerjava po neprevidnosti zažgali, ker tam, kjer je začelo goreti, je bilo vse z mrvo, oziroma z slamo tako zatlačeno, da že tri tedne ni mogel nobeden tja priti. Začelo je namreč pri vrhu strehe goreti in prav tam, kjer sta poslopje, hleva posestnika Andreja Žerjava in njegovega sosedu skupaj sklenjena. Sosedov hlev je namreč imel nekoliko nižjo streho. Kakor je sediti, je zlobna roka povzročila požar, ali je pa tudi kake drugače začelo goreti.

Toča. — Državna podpora.

„Velikanski“ odpis davkov. Iz Dobropole nam poročajo: M. seca julija je deloma pobila toča. Županstva so se obrnila na vlado za odpis davkov. Te dni se je naznanila posestnikom višina odpisanih davkov. V katastralni občini Podgora. Odi se je odpisalo 81 posestnikom državnih davkov v znesku 49 K 57 h. Se v „višji“ meri so odpisali davke v katastralni občini Podgora. Odi se je odpisalo 89 posestnikom 11 K 43 h. Najmanjši odpisani znesek znaša 1 h, najvišji pa 54. Sedaj je tem ljudem pomagano! Opomniti moramo, da je županstvo moralo od vseh 170 posestnikov v dobiti pisma potrdila o prejeti „velikodušni in velikanski podpori“.

Nove skladišče za klavir od Josipa Prečakke, učitelja „Glasbene Matice“, je izdal ravnokar založnik Em. Wetzler v Pragi. Ta zvezek obsega štiri skladišče, in sicer: 1. Polonaise, 2. Balade, 3. Alla zingara, 4. Reverie.

Kongres proti tuberkulozi. Na tem kongresu v Parizu je govoril profesor Ganghofer iz Prage in navel pravila, katerih se mora držati šolska mladina, da se obvaruje tuberkuloze. Priporočal je, da se da dijakom več prostosti in časa za telesne vaje.

Japonski zastopniki konje-reje so si ogledali konjsko dirko v Budimpešti. Nakupili bodo primernih konj za Japonsko in uredili svojo konjorejo po evropskem zgledu.

Dobavni razpis. C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Beljaku nanašajo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da oddaja dobavo raznega materiala za leto 1906. Dobavati bo med drugim tudi vrvarske blage, usnje, stekleno in ščetarsko blago. Natančnejši podatki o predmetih in množinah, kakor tudi ponudbeni vzorci in pogoji se dode pri gori navedenem ravnateljstvu (oddelek 4). Ponudbe je vložiti pri ravnateljstvu državne železnice v Beljaku in sicer najkasneje do 25. oktobra t. l. 12 ure opoldne.

Za učitelje. Odposlanstvo avstrijske učiteljske zveze je bilo v soboto pri naučnem ministru, ki je obljubil, da v krat-

kem izda novi šolski red, v katerem bo lo posebnoprepovedane telesne kazni.

— **Umrla je** včeraj zjutraj na Vrh-niki gđ. Jerica Novak, znana velika dobrotnica revežev, cerkve, rokodelskega društva i. t. d. Pogreb bo v nedeljo ob pol 4. pop. N. v m. p!

— **Slovensko planinsko društvo** opozarja na izlet, ki ga priredi Litijska podružnica Slovenskega planinskega društva jutri v nedeljo na Primskovo; tega izleta udeleži se tudi osrednje društvo. Odhod iz Ljubljane z zjuranjim mešanim vlakom ob 6.14 uri, odhod iz Litije okoli 8. ure zjutraj.

— **Nove volitve v Trstu.** Nove volitve za tržaški deželni zbor in občinski svet bodo bajé v drugi polovici decembra ali početkom januarja.

— **30.000 kron** znaša glavni do-bitek srečk v d o v s k e g a i n s i r o t i n - s k e g a z a k l a d a d r u š t v a u p r a - v i n s k e g a o s o b j a d u n a j s k i h č a s n i k o v „Eintracht“. Opozarjamo cenjene bravce, da se vrši zrebanje ne - p r e k l i c n o 19. o k t o b r a 1905. Srečke po 1 K se dobe v vseh menjalnicah, loterijah in tobakarnah.

Ljubljanske novice.

Kaj bo z mlekom?

Položaj na trgu. Poroča se nam z Ljubljanskega trga: Že sinoči se je širila po Ljubljani agitacija, da sprejmo danes okolice kar moč odločno. Mnogim ženskam je stvar bolj za šalo, in te najbolj vpijejo. Zjutraj so se hujskale med seboj, da bodo pobijale mlekaricam steklenice. — Kmalu se je začel ropot.

Gospeska ženska je hodila med kmeti-cami in je prevračala jerbuse ter kmeticam steklenice razbijala. „Saj meni ni nič za mleko“, je dejala, „ampak samo za hec, da te kmečke babe jezim“. Kmetice so molčale, ker so se bale — policaja, ki jih je opazoval.

Neki starček iz okolice je dejal: „Mleko je vredno tega denarja.“ Takoj so planile nanj in ga podile. Na trgu je g C v e t r e č n i k dejal, naj ne draže mleka. Kar so pa Ljubljancanke planile proti njemu in bolnega moža gnale z vikom in krikom proti Mestnemu domu. Tudi znani Praček je moral bežati na Poljansko cesto. Ženske so bile oborožene z dežniki, ki so jih junaške vihte. Proti nekaterim kmečkim možem so nastopile z marelami. Može so večinoma mirno držali, ker so vedeli, da oni ne smejo odgovoriti, kar bi radi. Nekatere mestne ženske so pa skakale med jrbusi, trgale kmeticam steklenice iz rok in jih razbijale. Nekatere so vpile: „Jajca merajo biti po tri za 10 krajcarjev, ali pa vse razbijemo. Policija je to mirno gledala. Neki kmetici so košaro razbile. Policaj je prišel in se lotil kmečice, ki je morala košaro in raztresene stvari pustiti na mestu in oditi z njim. Nekega moža so zapodile Ljubljancanke na Mahrovo dvorišče, kjer se je rešil njihovih ljubeznivosti. Tako so reševale vprašanje preskrbovanja mesta z živili na ljubljanskem trgu. To, kar bi morale na magistratu rešiti umne glave mestnih zastopnikov, so reševale na ulicah ženske marelje. Policija je mirno gledala to novo občinsko politiko.

Mleko je došlo! Ta klic se je zjutraj razlegal po trgu. V Seliškarjevih prodajalnicah danes ni bilo nič mleka. Pač pa je magistrat priredil prodajnico poleg Mahrove hiše in jel prodajati mleko. Došlo mu je kakih 110 litrov baje iz Mošenj in iz Ljubljane na Gorenjskem. Policaj je točil tam mleko po 16 vin. Vse se je gnetlo okoli njega in mleka je hitro zmanjkalo, dasi je tudi nekaj mlekaric pripeljalo mleka v mesto. Sicer pa je prišlo le malo mlekaric. Ob 11. uri je prišla z Gorenjskega druga pošiljatev mleka, nekaj ga pa pričakujejo ob 5. uri popoldne. Kakor se nam zatrjuje, more dati mošenjska mlekarica na dan 500 litrov — Ljubljana ga pa rabi 12 tisoč litrov! Pričakuje se tudi mleko iz Celovca.

Iz občinstva se nam piše: Surovostjo se nikjer nič ne doseže, izvestne gospode okoli „Nareda“ pamet pa preko surovosti ne sega. Če stavkajo delavci, jih zmerja, če se gibljejo kmetje jih zmerja — družega ne zna! Od tega pa nimamo nič. Zahtevamo pametne občinske politike, zahtevamo pametno posvetovanje za aprovizacijo mesta v vseh njenih panogah. Tu bi bil na mestu res poseben odsek občinskega sveta. Nam bi se zdelo najpametnejše, da se magistrat pogaja z mlekarско zadrugo okolicaških kmetovalcev, katero si hočejo kmetje ustanoviti. Taka zadruga bi bila odgovorna za kakovost mleka in bo najbolj močna kontrola. S samo ošabnostjo proti kmetom se pa ne bo deseglo veliko, pa mnogo tudi ne z naročenimi zahvalami. Vsaj vemo kako dosledno so odpravljali župan in njegovi pristaši draginjo mesa in blaga. So rač v Gradcu, Zagrebu in na Dunaju drugačni možje na krmlu. Tu delajo za interese občinstva, ne pa za svoje ime.

V ponedeljek je seja kmetovalcev na prostorih Codelijevega gradu. Piše se nam: K seji je povabljen tudi ljubljanski magistrat. Če se pogodijo potem, bo zopet šlo v redu. Ustanovi se združna mlekarica. Da se ne bo de govorilo o odelu kmetov, bomo kmetje po ustanovitvi mlekarne ustanovili tudi združno mesnico.

O mlekarški zadrugi, ki jo snujejo okoličani, se nam piše iz meščanskih krogov: Taka zadruga kmetov bi bila edina rešitev mlečnega vprašanja, ki bi zadovoljila meščane in okoličane. Meščanstvo bi dobivalo najboljše mleko z garantirano maščobo. Mlekarica bi tako mleko gotovo primeroma ceneje dala, nego more točiti župan slabeje mleko. Saj se ne gre pri mleku le za ceno, ampak v prvi vrsti za maščobo, od katere je cena odvisna. Župan da zdaj 15 vinarjev za liter in zahteva 3.2 % maščobe. To je slabo mleko, ki je tako drago plačano in bi moralo biti na trgu ceneje, nego ga more magistrat spleh kupiti. Po hujkanju so ljudje prišli tako obum, da tega ne vidijo; a ko spoznajo, bodo videli, da je magistratova akcija jim dala slabše mleko dražje, nego ga dajejo kmetje. Kdo bo pa plačal velike stroške, ki jih ima mesto s to konkurenco? Magistratova izguba se bo naložila na občinske doklade, in tako bodo Ljubljancanke same na izgubi. Po vsej veri bo treba še na vrh plačevati — in to edino le zaradi trme županove, ki ni hotel o pravem času stopiti v dogovor s producenti mleka.

Iz delavskih krogov se nam piše: Ker „Narod“ zavito omenja nekega delavskega shoda meseca septembra, povemo mi natančneje, kaj je o podraženi živili dejal govornik delavstva na onem shodu. Dejal je: Podražanje mleka gotovo občutno zadene predvsem ljubljansko delavstvo ne glede na politično prepričanje. Priznam, da je napovedano podražanje hipno previsoko, a kakor imajo pravico podražiti n. pr. trgovci in osobito mesarji cene, tako jih imajo pravico tudi kmetje. A stvar delavstva je, da ono samo na s ojem shodu, ki naj bi se sklical v ta namen, obrazloži svoje stališče glede podražanja mleka, a ne samo mleka, marveč tudi drugih živil, in se posvetuje, kako nasteti iti, da bo kljub podražanju izhajalo. Ljubljansko delavstvo bi moralo biti, kot vse delavstvo spleh, tako stanovsko združeno, da bi pri vsakem podražanju takoj zahtevalo in pri močni organizaciji tudi dobilo primerno zvišanje svojega zaslužka, da bi mu ne bilo treba trpeti vsled draginje. V Ljubljani se ni podražilo samo mleko, marveč tudi druge življenske potrebščine, osobito meso, tako da si ga delavci pri slabih svojih zasluhkih niti kupiti ne morejo več. Sivar predsednikov naših strokovnih društev je, da store protl podražanju življenskih potrebščin primerne korake. Tako smo govorili na delavskem shodu meseca septembra! Magistrat pa je vzel potem zadevo sam v roke, a čudite se njegovi prijaznosti, postrežljivosti in doslednosti — samo zadevo mleka, ostale stvari je pa popolnoma prezrl. Zato ljudje, ki so zbrani okoli magistrata, ne smejo govoriti nikomur, da „ima ljudi za norca“, da se jim ne bodo smejali mesarji in občinstvo. Vsega, kar se je dosedaj slabega v tej zadevi zgodilo, so krivi tisti, ki so imeli sicer polno psovki proti kmetom, ki pa niso stopili niti v zvezo z odborom združenih kmetovalcev, kar se mora vendar pri vsakem sporu zgoditi, ter so tako povzročili njihov skrajni odpor. Kako je župan svoj čas hitro konteriral z mesarji, seve ne v smislu prebivalstva, in ima gosp. župan kljub obljubam gospoda načelnika mesarske zadruge, da bo cenejše meso, še vedno natakajene rokavice proti mesarjem. Kakor povsod, so tudi pri tej akciji na magistratu le enostranski in silno površni. Kaj, ako bi delavske organizacije stopile v dotiko s kmetovalci in bi s sodelovanjem kmetov okoličanov otvorile v Ljubljani delavske prodajalnice mleka, v kateri bi odjemali le nižji sloji. Zadnjič so bili na magistratu jako prijazni nasproti resoluciji „Sirokovnega društva tekstilnih delavcev in delavk na Kranjskem“. Navadno ni bilo tako. Zato pa upamo, da izvede zdaj ljubljanski občinski svet tudi že zdavno obljubljene prenosne glave ljubljanskih mestnih delavcev in sklepa o predlogih nekdanjega policijskega svetnika Podgorška, ki jih imajo občinski svetniki že itak več let v svojih rokah. Radovedni smo tudi, kdaj pride na dan tako skrbno čuvana izprememba volivnega reda za Ljubljano. Pričakujemo, da „Slov. Narod“ zdaj, ko piše o mleku in se hoče hliniti delavstvu, preklicuje svoje stare nečuvane psovke nasproti ljubljanskemu delavstvu in prične pisati za

splošno veljavno pravico v ljubljanskem občinskem svetu, da zahteva rešitev starih Podgorških nasvetov in da ne bo zasto pal koristi samo enega dela mestnega prebivalstva, marveč tudi one delavstva. Povdarjati moramo tudi, da taki shodi, katere sklicuje n. pr. črevljarska Tuma, prav nič ne zboljšajo položaja, ker je mož premale resen in ker občinstvo vrednost njegovega dela pozna iz črevljarske zadruge.

Z Notranjskega. Piše se nam: Logaška mlekarica centrala kupuje mleko od kmetov po 12 h liter, a ga hodi nje uslužbenec z vozom iskat. V Trst ga pa prodaja liter po 28 h.

Kmetje iz okolice pišejo: Mi bomo tožili mestni magistrat za odškodovanje, če mestne gospe še kakim kmetici kaj njene lasti poškujujejo ali kaj razbijajo in ako navzoča mestna policija ne izvrši svoje dolžnosti. Tisti, ki nam groze, pa naj vedo, da je za kmete in druge — enaka postava.

Z Brezovice se nam poroča, da ni res, kar se je pisalo, da bi bila tamošnja mlekarica obljubila svoje mleko mestu. Dobila je vprašanje od magistrata.

Iz Poljanske doline se nam poroča, da tamošnja mlekarica ne daje mleka v Ljubljano, pač pa agitira zato in mleko od kmetov kupuje trgovec Kos, v „Narod“ pa piše učitelj Lovro Perko.

Brezimnih pisem, ki nam jih je mnogo došlo, ne priobčujemo. „Slovenski Narod“ priobčuje celo brezimne inserate. Mi pa, ki nečemo ljudi varati, ampak poročamo le resnico, se hočemo vedno prepričati o verodostojnosti depisa. Kdor nam kaj piše, naj uredništvu zaupa svoje ime.

Iz delavskih krogov se nam še piše: Naravno je, da je ene delavstvo, ki stanuje v mestu, proti zvišanju mlečnih cen. Prav je, da se je zdaj enkrat začelo resno misliti na ljudske potrebe. Od mleka pojedemo dalje: Magistrat je molčal kakor zid, koso mesarji vzdignili ceno mesu v kratkem času kar za 14 krajcarjev (meso, ki je prej stalo 60 kr., je zdaj po 74). Takrat je „Slovenec“ pisal v varstvo odjemavcev, pa izpitani magnati pri „Narodu“ so ga zasramovali, in župan Hribar se ni niti zganil. To bo moralo zdaj postati drugače. Potem bomo potrkali za delavska stanovanja. Skandal je, kako slabo je v Ljubljani preskrbljeno za stanovanja. — Zida se samo za bogatine, revež pa dobi za drag denar nezdravo luknjo. Za mestne delavce je silno slabo, tako, da gre vsak k mestu tedaj, če nikamor drugam ne more. Da pa se more vse potrebno javno povedati morajo dobiti delavci veljavno pravico v občinskem svetu. Tu se bo pokazalo, ali je županu res za blagor delavstva, ali ne. Zato zahtevamo, da pride veljavna reforma, s katero že več kot desetlet odlašajo, takoj v prihodnji seji na vrsto.

Iz Javna predavanja „Slov. kršč. socialne zveze“ se zopet prično prihodnji torek točno ob pol 8. uri zvečer. Predaval bo g. dr. Jan. Ev. Krek o animizmu. Predavanja se bodo vršila vsak torek zvečer. Agitirajte za obilno udeležbo! — Odbor „Slov. kršč. soc. zveze“.

Iz Hrvaški pevci v Ljubljani. V nedeljo, 15. oktobra pride v Ljubljano slavno hrvaško pevsko društvo „Kolo“ in priredi v „Narodnem domu“ velik koncert.

Iz O stavki tapetnikov pri Mathianu se vrši jutri ob polu 10. uri dep. shod v Puntigamski pivnici. Tapetniki še stavkajo. Kakor se govori, jim je Mathian delavske knjižice rekomandirano vrnil. Tapetniki zahtevajo 30 odstotkov višje plačo in eno uro manj dela, tvrdka je zadovoljna le z 10 odstotnim zvišanjem plače.

Iz Zaročil se je gospod J. Slapar nadučitelj z gospico Verico Čuček-ovo hčerko tukajšnje hišne posestnice in c. kr. sodnijskega pristava vdove gospe Franje Čuček. Cestitamo.

Iz Iz vlaka skočila. Včeraj je bila odpuščena po ozdravljenju iz deželne blaznice na Studencu Marija Steinejeva, rodona iz Kočevja. Na kolodvor sta jo pripeljali dve usmiljenki in ji kupile vozni listek do Kočevja. Ko se je pa ob 1 uri 5 minut odpeljala, se je revica nenkrat zopet zmešala in je skočila v bližini Sv. Martina ceste iz vlaka. Prepeljali so jo z rešilnim vozom nazaj v bolnico.

Iz Slovensko gledališče. Danes zvečer „Samski dvor“, v torek „Car in tesar“, v petek francoska burka „Dobri sodnik“, opera študira „Pikovodamo“, drama pa „Brate sv. Bernarda“.

Iz Najmlajša virtuoziinja. V ponedeljek, 9. oktobra 1905 ob pol 9. uri zvečer bo v kazinskem steklenem salonu glasbena akademija 14 let stare Nine Boccolini iz Reke, najmanjše virtuoziinja na klavirju.

Iz Javen obrtni shod bo dne 15. oktobra v „Mestnem domu“. Posebno važno bo zlasti nastop proti tržaški delavski zavarovalnici nezgod z zahtevo, da se naša dežela loči od nje. — Več prihodnjič.

Iz Carinski urad na glavni pošti. Včeraj je bila v Ljubljani komisija, ki se je pečala z vprašanjem kako prenesti carinski urad s kolodvora v poslopje glavnega poštnege urada.

Iz Gledališki listi slovenskega gledališča so dobili novo obliko. Zalaga jih „Zavod za moderno reklamo ter na njih priobčuje inserate.“

Iz Nesreča. Včeraj je Jožef Marconi pri Vodniku v Sp. Šiški tako nesrečno padel na kameniti tlak, da je v bolnici umrl.

Iz Pijanost ga je izdala. Trgovec g. Julij Elbert je zapazil včeraj svojega hlapca Andreja Koršiča, redona iz Solikana pri Gorici, ko je ležal v poselski sobi pijan. Ker se mu je stvar zdela sumljiva, je trgovec pregledal hlapčeve omare ter je našel v nji enajst vinskih steklenic, katere je bil hlapec že izpraznil. Hlapca, ki je tatvino priznal, so aretirali in izročili deželnemu sodišču.

Iz Ljubljanske društv. godbe koncert se vrši danes v „Narodni kavarni“. — Jutri, v nedeljo zvečer se vrši koncert v hotelu „Ilirija“.

Iz Pri zgradbi novega pokopališča pričeli so graditi zadnji (vzhodni) del zidu, ne pa še mrtvašnice. Ta bode zgrajena prihodnjo pomlad. Cerkev sv. Krištofa postane v prihodnje frančiškanska podružnica.

Iz Načrti za vodovod v Spodnji Šiški so, kakor čujemo že izdelani.

Razne stvari.

Najnovejše.

Delo v berlinskih elektrarnah se je v polnem obsegu zopet pričelo.

Dekla milijonarka. Neka dekla v Kadanju je dobila nenadoma veliko zapuščino v znesku treh milijonov kron.

Umrli je v Parizu pesnik Maria de Heredia.

V eni uri zaslužil dvesto tisoč kron. V Colmi v Kaliforniji sta se borila dva rokoberca Nelson in Britt. — Nelson je zmagal in dobil zato nagrado 200.000 kron.

V Mehiki je velikanski vihar uničil letino riža in sladkorja.

Morilec opreščen. Pred budimpeštanskimi porotniki je bil oproščen 16 letni Stefan Drahos, ki je umoril ljubimca svoje matere Gabrijela Racza, kateri ga je vedno pretepal.

Zob v nosu. Na dunajsko kliniko je prišel neki 29letni mož, kateremu je zrastel zob v nos.

Društva.

„Slovenska dijaška zveza“ priredi jutri v Moravčah predavanje: „Kaj je država, kaj ustava in kaj uprava“. Preda stud. phil. Valentin Režič.

Telefonska in brzajavna poročila.

Trbovije, 7. oktobra. Tu so aretirali soc. demokratskega voditelja Mlakarja. Govori se o defraudaciji.

Dunaj, 7. oktobra. Danes bi se bila imela vršiti pred porotniki obravnava proti vsenemškemu poslancu Haucku, kate-rega je zbornica izročila, ker je žalil z nekim člankom vero Hauck je poslal danes sodišču zdravniške izjavo, da je bolan in obravnava se je preložila.

Praga, 7. okt. Policija je dovolila lepake delavstva za demonstracije v prid splošni in enaki veljavni pravici 10. t. m., ko so delavci iz lepaka črtali generalna stavka in namestu tega uvrstili besedi „delo počiva“. Obhod je dovoljen, le govori na ulicah niso dovoljeni. Velike tovarne bodo dale delavstvu 10. t. m. prosto.

Praga, 7. oktobra. Tukajšnji Nemci se boje za jutri protinemških izgrediv, ker nemški dijaki hočejo prirediti ob 10. uri popoldne bumel.

Olomuc, 7. okt. Ker je veliki češki shod o dogodkih v Brnu prepovedan, vrši se zborovanje po § 2.

Zagreb, 7. okt. Odbor hrvatskih poslancev shoda na Reki odpotuje od tu v Budimpešto, da stopi v zvezo z ogrsko koalicio. Hrvatsko pravi, da bi bile boljše za hrvaški narod ako bi se tak shod in taki sklepi nikdar ne bi bili izvršili. „Hrvatsko Pravo“ v ime čistih pravašov srdito napada vsako bratstvo z Mažari.

Zagreb, 7. okt. O konferenci odbora reškega shoda z zastopniki strank se poroča: Tekom meseca oktobra se bo vršila tu konferenca odposlancev hrvatske stranke prava, hrvatske napredne stranke, hrvatske združene opozicije v Slavoniji, hrvatske seljaške stranke in raznih drugih politikov, da se organizirajo v svrhu skupne borbe pri volitvah. Konferenco skliče dr. Hrambašič in Zagorac Srbska samostalna stranka se je tudi izjavila za reško resolucijo, čista stranka prava in organizacija „Hrvatstva“ je odločno proti.

Budimpešta, 7. septembra. Glasilo Franca K. Š. u. t. a. piše, da bo koalicijska, ko pride na vlado, delovala na to, ako Hrvati iskreno priskočijo na pomoč mažarskemu narodu, da se nagodbeni zakon s Hrvaško v vseh točkah izvrši in da se hrvaški narod v delokrogu svoje avtonomije svobodno razvije v gospodarskem, narodnem in kulturnem pogledu, in da se bodo dobila sredstva, da priznajo tudi prava hrvaškega jezika pri hrvaških polkih. (Ali niso to samo prazne obljube?)

Budimpešta, 7. oktobra. Franc Košut je poslal vsem peterim članom odbora reškega shoda hrvaških poslancev brzojavke v katerih pravi: Pozdravljam hrvaške in dalmatinske brate. Kadar smo si kaj pravic priporili smo jih delili s Hrvati (?), od Avstrije se pa bili Hrvatje vedno zatirani. Dal Bog, da bi se Hrvatje in Dalmatinci združeni vrnili pod krono sv. Stefana. Pričakujemo Vas, polni upanja in ljubezni.

Budimpešta, 7. oktobra. Demonstracije na Košutovem in Battyanyjevem grobu se je udeležilo 30.000 ljudi. Ljudstvo je pelo Battyanyjevo himno: „Domovina živi in noče umreti“.

New York, 7. oktobra. Roosevelt se je izrazil, da v bodoče kandidature za predsedništvo ne bo več sprejel.

Peterburg, 7. oktobra. Vlada je preklicala vse omejitve vseučiliškega studija za žide.

Pariz, 7. oktobra. Wittejev načrt za zvezo med Nemčijo in Rusijo je popolnoma propadel.

London, 7. okt. Rusija bo dala svoje novo brodovje zgraditi v inozemstvu Nemčija bo izločena od dela.

Moskva, 7. oktobra. Tu so bili veliki nemiri povedom stavke stavcev. Več oseb je ranjenih. Stavkajo tudi tobačni delavci in delavci v električarnah. Noben list ne izhaja. Pričakovati je splošne stavke tovarniškega in železniškega delavstva.

Tiflis, 7. oktobra. Položaj na Kavkaškem je še vedno strašen. Tataři se branijo podpisati mir. Neprerchoma se vrše umori in ropi.

London, 7. oktobra. V vojnem ministrstvu so našli pod oknom nabit šrapnel.

Monakovo, 7. oktobra. Ruski veliki knez Ciril se je tu poročil z vojvodinjo Hesse-Nassavsko. Obred se je vršil popolnoma tiho pod vodstvom ruskega popa.

Kakao. Kakor uči izkušnja, ni redovito uživanje kakovske pijače zdravju nikakor tako v prid, kakor so pogostoma mislili doslej. Ker ima v sebi čisto jako veliko toksične (časih nad 50%), provzroča kakao motenje v prebavi, da čutimo želodec nenavadno natičen, da smo nenavadno hitro siti, da imamo manj slasti do jedi in da nas peče zgaga. Čreslovita snov, ki jo ima v sebi (kakaorot), provzroča vrhutega lenost v črevesu, pogostoma celo trajno zaprtost. Da se zaprečijo te nepravilnosti, pošilja staroznana firma Ivan Hoff pod imenom „kandol-kakao“ na trg izdelek, ki je najboljšega okusa in zaradi tesne združitve s sladom jako lahko prebaven ter naposled dokaj cenejši od vseh drugih kakaoovskih vrst. Ta združitev s sladom, čigar lastnosti, tolikanj dragocene za zdravje, se priznavajo čimdalje splošneje, zmanjšuje toksičnost tako izdatno (po analizi preizkuševališča na Dunaju z dne 21. oktobra t. l. 1933%), da se sme kandol kakao resnično označiti, kot maletošče in jako hasnivo vsakemu organizmu. Ker ima obenem izredno mnoge živilnih snovi, je kandol kakao v mnogih primerih važno živilo, zlasti za odpravljanje nervoznih dispozicij, malekvnosti i. t. d. Kdor je vajen kakaoovske pijače, temu se izvestno hitro prikuji kandol-kakao tako, da ga bo redno rabil, ker ustreza vsem zahtevam. Kandol-kakao se že dobiva v vseh trgovinah s specerijskim blagom, vendar je treba paziti natanko na ime Hoff in zahtevati izredno kandol-kakao.

O kavi. Ponovljena podražitev kave, o kateri je razpravljalo tudi časopisje, je bila povod, da so se naše gospodinje precej bale podražitve vsakdanje kavine pijače. Prej bi bila ta bojazen upravičena, toda odkar je uvedena Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, nima nobenega vzroka več. Po posebnem načinu, kakor se izdeluje Kathreinerjeva sladna kava, ima ta tolikanj izražen okus zrnate kave, da se utegne obilo rabiti kot primes in da je tako moči, kakor se komu ljubi, uravnati vsakdanji izdelek za zajtrk in južno. Zrnata kava, ki draži živce, pa se tudi lahko pogreša docela, zakaj zdrava Kathreinerjeva kava, vkuhana nekoliko močnejše, tekne izborna sama zase. Zlasti gospodinje, ki jim je do zdravstvene blaginje voje družine, rajše pripravljajo Kathreinerjevo Kneippovo kavo čisto. Sveda je treba pri nakupovanju največje pozornosti, ker je edino Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi dana tako važna prednost, da ima okus zrnate kave. Vedno zopet poizkušajo občinstvo vabiti v vsakovrstnimi navedenimi „dodatki“ za manj vredne posnemke, pa tudi kar oprazeno rž ali oprazen ječmen celo ob isti ceni priporočati za kavino primes. Sveda potem okus ne ugaia in s tem se gospodinja zapelje, da dobi predsodek tudi zoper dobro sladno kavo. Zategadelj se v svoj prid ne bojte malega truda, da pri nakupovanju izredno poudarjate ime Kathreiner in natančno ogledate vsak zavoj, ali je tudi res na njem varnostna znamka „župnik Kneipp“ in ime „Kathreiner“.

DATENT-ANWALT
Dr. FRITZ FUCHS
diplomierter Chemiker
(beideit)
Technisches Bureau
INGENIEUR A. HAMBURGER
Wien VII. Siebensterngasse 1.
Izposilovanje patentov,
znamk in vzorcev v
vseh državah.
2009 52-1

Več izurjenih **kovaških in kolarskih pomočnikov** 6-1
kakor tudi **učencev**

nad 14 let starih od dobrih staršev sprejme **Ivan Demšar**, podkovski kovač in izdelovalec vozov v Ljubljani, Marija Ter. cesta.

Stanovanje

dveh sob in shrambe se odda na Poljanah, Barvarska steza šte. 6. s 1. Nov. 1905.
2058

ličem 2056 3-1
prodajalko
v trgovini mešanega blaga. — Ivan Žargi
Kamnik.

Zemljišče
jemljem v najem v bližini Ljubljane tri do štiri orale, skupaj se držeč.
Ponudbe na upravnishvo „Slovenca“.
Sprejme se s 15. novembrom 1905
5055 5-1

prodajalka
v večjo trgovino na deželi. Vešča mora biti popolnoma v prodaji mešanega blaga. — Prodajalke z večletno prakso in dobrih izpričevali imajo prednost. Plača po dogovoru. Kje, pove upravništvo tega lista.

Panorama Kosmorama
Dvorni trg št. 3, pod „Narodno kavarno“.

Od nedelje 15. oktobra do vštete
sobote 21. oktobra 1905:
Čikago in Severna Amerika.
2046

Cementna zarezna strešna opeka
iz portland-cementa in peska

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun

izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Mesečna soba

iz separatnim vhodom, je za oddati mesečno za 13 K. Ravnikarjeve ulice št. 4. Prvo nadstropje zraven Martinove ceste.

Največja zalogu kožuhovine

kožuhov za gospode za mesto in potovanje, mikado s podlago iz divjih kož, pristnih koljkerjev iz kožuhovine za dame iz skunkove, perzianove, sealskinove, bobrove kožuhovine od Nutria, Walaby in maček, v navadni in najfinejši izpeljavi.

Pristni damski figaro iz kožuhovine, jopiči, paletoti iz različnih kožuhovin. Največja izbira konfekcije za dame in gospode. 2049 3-1

— Čudovito nizke cene. —

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.

Redka priložnost.

Stroji za dubanje z ročnim gonilom. Vodoravni stroji za vrtanje vzorčnih škatljic. Težaki skobelniki. Venčalni stroji z enim vretencem in lesenim stojalom. Žage tračnice, novi model na dva tečaja s krožnim mazanjem.

Stroji so vsi novi, iz najboljšega materiala, in se po jako nizkih cenah dobijo v

Tovarni za stroje
G. Tönnies v Ljubljani.

PI 177/5
6

Oklic.

Podpisano sodišče kot skrbstvena oblast gospoda **Jožefa Leuza**, trgovca v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1, pozivlja, da se ustanovi visokost kurandovih dolgov, vse one osebe, ki imajo zoper gospoda **Jožefa Leuza** ali zoper **tvrdko Jožef Leuz** kakoršnekolik terjatve, naj svoje zahtevke do 17. oktobra 1905 pismeno ali ustmeno naznaniijo temu sodišču.

G. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. I.
dné 24. septembra 1905.

Trgovina z železnino
„MERKUR“
Celje P. Majdič Celje
Bogata zaloga raznih peči in štedilnikov, peči po predpisih za šole, samoprodaja peči za kurjavo z zagajanjem.

Kmetovalcem
priporoč. poljedelske stroje vseh vrst iz najboljših tovarn, posebno pa čistilnice in slamozeznice. Proti ognju in vlomom varne blagajne, železna hišna oprava, najfinejša kuhinjska posoda i. t. d. je vedno v največji izbiri.

Krasni nagrobni križi in svetilke.

Ceno Čaško posteljno perje
5 kg novega skubljenega K 900, boljšega K 1200, belega, jakmebkega, skubljenega K 1600, kron 2400, snežnobelega, mehkkega, skubljenega K 3000, kron 3600. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. **Benedikt Sachsel, Lebes 159** p. Pizen na Čekem. 1793 D 6-5

Ali že veste?
Naroči se lahko tudi sama
sobotna izdaja „Slovenca“
Stane le 7 K na leto

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

V soboto, dné 7. okt. zadnji dan razstave:
2052 Zanimiv obisk

avstrijskega brodovja,
največje vojne ladje, vaje mornarice s krasnimi morskimi, svetlobnimi in vodnimi prizori.

— Od 8. do 14. oktobra 1905: —
Zanimiv obisk

nemških severnih morskikh
kopališč
Borkum, Norderney, Helgoland, Amrum, Wyk, Westerland.

Odprto vsak dan od 9 ure jutraj do 12. in od 2. ure popoldne do 9. zvečer.
VSTOPNINA: Eno potovanje 40 vin. Džaki, otroci in vojakci od narednika nazaj 20 vin. Abonement-karte: 6 potovanj 2 K. 10 potovanj 3 K. Džaki, društva, otroci in vojakci polovico. — Sole in društva znižane cene!

Še nikdar
za
20 gld.

1 zimski suknja, toplo podložena,
1 zimski obleka,
1 posebne zimski hlače,
1 modni telovnik,
zastonj vrhu tega remont. idoča nikel-nasta ura.

Samo zimski suknja je vredna tega denarja. Zunanja naročila se izvrše po povzetju ali proti prejšnji pošiljavi denarja.

Neugajajoči predmeti se samenjajo. Največja izbira konfekcije za gospode in dame v najfinejši izvršitvi.

Vse po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović
Ljubljana, Marijin trg št. 5.
2054 3-1

2051 1-1

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrirani glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst ur: ročnih, srebrnih in zlatih ur z znakom Roskopf, Baha, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vse vrste solidnih zlatih in srebrnih po letirnih tovarniških cenah.)

Nikel. remont. ura K 3-
sist. Roskopf patent ura 4-
črna jedn. rem. ura 4-
živc. izvir. Roskopf pat. ura 5-
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
srebr. „Gloria“ 7-60
oklep. verižica z rinčico 11-50
M na pero in karab., 15 gr. težka 2-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldska ura K 2-.

Za vsako uro 3letno pismeno jamstvo!
Nikak risko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brux) št. 843, Češko. 100-33

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah
912 35 **F. HITI**
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Katoliška Tiskarna

priporoča razpisovalcu
vizitnice

Velik uspeh

Je doseglo naše avstralno milo brez sode

Manol

1281a 26-8 (zak. zav.)
1/2 skatle K 1-
v dosegu čiste, cvetoče polti, brez peg, lišajev, ogrcev itd. Najboljše sredstvo za roke!
Manol je edino in res preizkušeno, pri plemstvu splošno uporabljeno sredstvo, da se doseže zdrava in čista polt.

Tisoče priznanj!
Dobiva se povsod! Zahtevajte Manol!

Glavna zaloga:
F. Vitek & Co., Praga, Vodna ulica.
V Ljubljani naprodaj v drožerijah: Anton Kanc, A. Korbar, V. Wiebe.

Naprodaj je

kmetijsko posestvo

z gospodarskim poslopjem s 5000 m² reguliranih vinogradov, nasajenih s staro trto, s sadnim vrtom, približno 40 oralov lepega gozda, mešano s hrastovim, bukovim in smrekovim lesom, ter 30 oralov travnikov in vrtov vse v dobrem stanu, večinoma njive prve vrste. Vse se nahaja skupno v Pavli vasi. Cena 20.000 K.

Natančna pojasnila daje **Janez Pungercar**, posestnik, Pavlavas-Tržišče (Dolenjsko).

„The Gresham“

zavarovalnica za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselastrasse 1, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. decembra leta 1904 K 216.505.894,39
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1904 „ 32.391.311,51
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za vzvratna nakupila itd. od družbinega obstoja (1848) „ 491.748.857,43
Tekom leta 1904 je družba izpostavila 5803 pogodb z glavnic „ 46.087.478,74

Kot varščino za avstrijske zavarovance je vlada priznala naslednje vrednosti:

Zaloga družbe pri c. kr. državni centralni blagajni na Dunaju je znašala K 26.416.938,10 nom.
Posestvo na Dunaju „ 1.050.000,—
Posestvo v Pragi „ 490.000,—
Izplačana posojila zavarovancem „ 3.840.249,38
K 31.797.187,48

Načrte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba zavarovalne pogodbe, kakor tudi ponudbene obrazce daje brezplačno

Glavni zastop za Kranjsko in Spodnje Štajersko

v Ljubljani na Franc Jožefovi cesti 17 pri **GVIDONU ZESCHKO**.

NB. Tu se sprejme tudi izvedeni potovalec in zastopniki.

1723 12-2

Originalni

SINGER

Pazite na
tvorniško znamko.

šivalni stroji.

SINGER Co. delniška družba za šivalne stroje.
v Ljubljani sv. Petra cesta št. 6.

399 20-19

INDRA TEA

Najboljši čaj na svetu.

1927 30-6

Indra Tea Import Company, Trst.

Dobi se povsod.

Dva izveščana

2030 6-4

rezbarja

sprejme takoj v trajno delo

Janez Okorn, mizarski mojster v Škofjiloki.

Štefan Nagy

trgovina z železnino

Ljubljana

Vodnikov trg št. 5,
pred škofijo

priporoča

svojo bogato zalogo
pristno pozlačenih

nagrobni

križev

po najnižjih
1916 cenah. 8-4

Službe išče 2039 3-3

kuharica

najrajši v župnišču.

Naslov pové upravništvo „Slovenca“.

Naprodaj je vsa novo izdelana

sobna oprava.

Več se izve pri **Jos. Brščaku**, poslovodja „Gosp. društva“ pri Sv. Mihelu.

2037 3-2

Jesenske in zimske novosti.

NOVOST

Pri nakupu za 10 kron
dobi vsakdo eno olnato
sliko 30/40 veliko izvršeno
po zaželeni sliki

NOVOST

Pri nakupu za 5 kron dobi
vsakdo en obesek, uradno
punciran, iz čistega ali po-
zlačenega srebra po zaže-
ljeni sliki

2050 1

Likanje perila na lesk.

Prvi modni trgovini za gospode

Engelbert Skušek

Ljubljana, Pred škofijo 19.

Perilo po meri se izgotovi najhitreje

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko

je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške parobrodne družbe „Cunard Line“ to je gotovo in se ne da vtajiti. Veliki moderno opremljeni snažni parniki te družbe odhajajo iz Trsta vsake 14 dni. Pouk in vozne liste daje oblastveno potrjeni zastopnik **Andrej Odlasek**, dosluženi uradnik državnih železnic in hišni posestnik v Ljubljani, **Slomškove ulice 25** blizu cerkve Srca Jezusovega. Kdor želi več pojasnila, naj tu pismo povpraša ali pa pride osebno v pisarno. Po kolodvorih in cestah nikdo ne čaka in tudi na druge silne načine n'hoče ne vabi. 1969 3

podpisana in v vsaki družbeno-istinski trpečno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.**

vseh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovale pri naročitih
vztrati na domačo trdiko ter ne vvažujejo tujih trdk. drev-
ev in potujočih agentov.

Izgotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižje
ceno. Zstrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem: se priporoča 1535 26 25

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za

notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo nadihu, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madroni ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.

— Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4- K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducate (24 steklenic) 8- K. 5 ducatov (60 steklenic) 17- K.
3 ducate (36 steklenic) 11- K.

Imam na tisoče priznanih pism, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Barentincič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 1310 20-14

Zdravje je največje bogastvo!

Stanje vlog 31. avg. 1905
čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 31. avg.
1. 1905 čez 37 milj. kron.

Lastna glavica K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. avg. 1905: K 11.531.564-77. Denarni promet do 31. avg. 1905: 37.419.749-55.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Siška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

1906 40-7

Odborniki:

Josip Jarc, veleposesnik v Medvodah.	Anton Belec, posesnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani.	Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju.
Karol Kauschegg, veleposesnik v Ljubljani.	Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.
František Leskovic, hišni pos. in blag. Lj. pos.	Karol Pollak, tovarn. in pos. v Ljubljani.
Ivan Pollak ml., tovarnar.	Greg. Slibar, župnik na Rudniku.

Kamnosek

1886 6-4

Ignacij Čamernik

se priporoča preč. duhovščini in
p. n. občinstvu za vsa
kamnoseška dela.

Ljubljana, Komenskega ulice 26.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov.

Žrebanje nepreklicno
19. oktobra 1905

Glavni dobiček
kron 30.000 kron

Srečke vdovskega in sirotinskega zaklada à 1 K

se dobé v vseh menjalnicah, c. kr. tobakarnah
in loterijskih kolekturah, kakor tudi pri
menjalni akcijski družbi „Merkur“, Dunaj I.,
in njenih filijalkah.

1979 5

Krojaška delavnica

za obleke za gospode po meri in 1967 10-4

zavod za uniformiranje
Josipa Rojina, Ljubljana.

Največja zaloga elegantno izvršenih oblek za gospode
in dečke.

Bogato izbrana zaloga izključno angleškega blaga.

Zahtevajte pri nakupu

1320 39-15

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.
Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva
se povsod!

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Hitra in varna vožnja na moderno oprav-
ljenih, novih brzoparnikih te solidne
družbe s pošteno in čisto postrežbo.

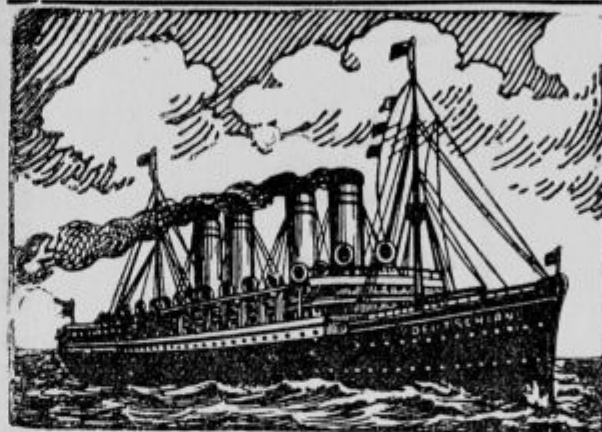
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne
vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah
št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Franc Dolenc

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v
torek dopoldne, da prestopite pravočasno
na barko v soboto zjutraj. Naši parniki —
Finland Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo
do New Yorka osem dni. To je priročno. Ujuda-
nost, snaga in zdrava hrana je na njih
pri nas prvo in zadnje. Red Star.

581 29

Na željo pošilja natančni poduk brezplačno zastopnik
Hamburg-Amerika Linie

FR. SEUNIG, Ljubljana

1928 52-3 Dunajska cesta 31.

Izvrstna prilika potovanja v

AMERIKO je danes
čez
HAMBURG

z najnovjšimi parobrodoma, s katerima je
sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje
parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še
več povejo številke, obsežnosti novih par-
nikov, katera se imenujeta.

prvi: Amerika 690 črveljev dolg, 74 ši-
rok, 53 globok,
nesi 22.250 ton,

drugi: Kaiserin Augusta Victoria
nosi 25.000 ton,

torej vsaki še enkrat večji, kakor danes veliki
parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton.

Vožnja preko oceana samo 7 dni.

Potniki odhajajo v ponedeljek, torek
in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate
kazule v vseh liturgičnih
barvah, pluvijale, obha-
jilne burze, stole in vse
za službo božjo potrebne
stvari, priproste in najfineje,
kakor se glasi naročilo, v
svilnatem in zlatem veze
nju. — Izdeluje tudi
bandera in baldahine
ter izvršuje vsakovrstno
cerkveno perilo iz
pristnega platna. Vporablja
samo dobro blago, cene pe
mogočnosti nizke, zagotavlja
trpežno, vestno delo in bitro
postrežbo. Prenovljenje sta-
rih paramentov tudi ad-
voljno prevzame.

239 26-18

VREDNOST

Maggijsva odlikovanja: 4 velike odlike, 26 zl. svetinj, 6 častnih diplom, 5 častnih odlik. Sestkrat izvan tekmovanja, m. dr. 1889 in 1900 na par. svet. razstavi. (J. Maggi, razsojevalec.)

okusne hrane ni odvisna le od večjega užitka kake jedi, kajti čim okusnejša je hrana, tem lažje se prebavlja in tem bolje se izkoristijo v nji se nahajajoče redilne snovi. Ta dejstva pojasnjujejo vspeh

Maggijsve juhe in jedilne zabele.

Ta je za skrbno gospodinjstvo staroznana, ceno sredstvo, ki more z njim pridati krepak, prijeten okus slabi juhe bouillonom, omakam ter sočivju, jajčnim jedilom in dr. Ker je zelo izdatno, naj se je ne vzame preveč. Priden naj se šele pripravljeno jedi. — Dobiva se po vseh trgovinah s kolonialnim in delikatesnim blagom in drožerijah v steklenicah po 50 v., (na novo napolnjeno 40 v.).

Odlikovani
z zlato kolajno in
častno diplomom
v Parizu.

ANTON PRESKER

603 104-58

krojač v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

1983 3-2
HIŠA

na Glincah, s štirimi stanovanji, z
lepim ograjenim solnčnatim vrtom, z
lastnim vodnjakom in

dvonadstropna hiša

v sv. Florijana ulici, v kateri se nahaja
tudi prodajalna, tik sv. Jakoba cerkve
se prostovoljno prodasta.

Več se izve v sv. Florijana ulici št. 14
v prodajalnici v Ljubljani.

! Najugodnejši pogoji !
za zavarovanje.

Edina

zavarovalna družba

ki ima
slovenskega

Prva češka na življenje
družba za zavarovanje
popolnoma vplačana delniška glavica K 2.000.000.

glavnega

zastopnika v Trstu.

Zavaruje na življenje in
na dohodke na vse načine
po zelo nizkih postavkih.

Natančnejša pojasnila daje

glavno zastopstvo za slovenske dežele
v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21, I. nadstr.,
in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in v vejih krajih.

• DR. IVAN ORAŽEN •

zdravnik v Ljubljani

opozarja na svoj

ortopedično-zdravilni zavod

v katerem se zdravi raznovrstno skrivljenje hrbtenice,
izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd.

Vse se izvršuje pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki
daje pojasnila ob svojih ordinacijskih urah od 9.—10. dop. in
od 2.—3. ure popoldne

1739 10-10

v Wolfovih ulicah št. 12, I. nadstropje.

Rane
vsake vrste se morajo skrbno varovati pred
vsako nesnago,
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v
zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je iz-
kazalo mečino vlačno mazilo, tako imenovano praško
domače mazilo kot nanesljivo sredstvo za obvezo.
To zdravilo rane čisti, olvaruje isto, olajšuje vnetje
in bolečino, bladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 posilica 70 vin. Proti pred-
plačilu K 3-16 se pošlje 4
posilice, ali K 4-60 6 posilic
posilice pristo na vsako postajo
avstro-ogrsko monarhije.

Val dell'embalaze imajo
zakonito deponovano
varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana: oget Nerudove ul. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljub-
ljani se dobi pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U.
pl. Trnkoczy, M. Hardetschläger, J. Mayr.

431a 20-11

2035 Razpisuje se služba 2-3
organista in cerkvenika

Prednost ima oženjen rokodelec.

Župni urad Podgradom, P. Rudolfovo.

Velik gostilniški

štedilnik

1814 4

(Sparrherd)

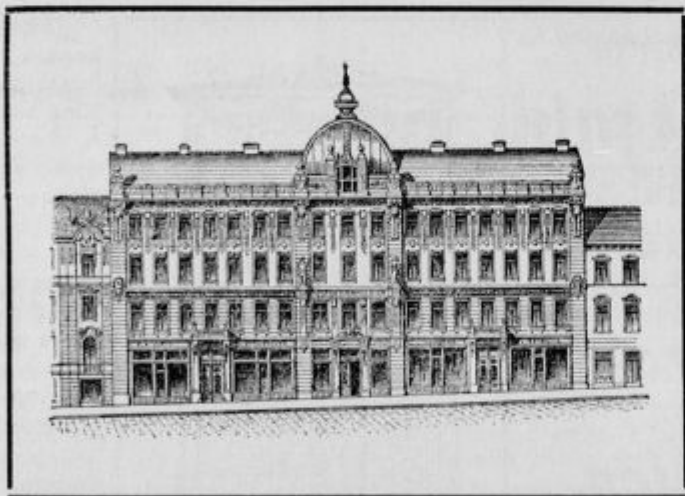
prav malo rabljen se poceni prodaja pri

Avgustu Jenkotu,

peku v Ljubljani, Marija Terezije cesta 7

Stanje hranilnih vlog:
nad 20 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 700.000 kron.

Mestna hranilnica Ljubljanska

v Prešernovih ulicah št. 13,

v lastni hiši, (poprej na Mestnem trgu zraven rotovža),

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do-
poldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 % ter
pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni
davek od vložitnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga
zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna
občina Ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno
močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to
hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr.
poštne hranilnice.

Posojuje se na zemljišča po 4 3/4 % na leto.

Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo
obresti in to odplačilo ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način
se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati
dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na
leto 6 % izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj
dolg tudi poprej poplačati.

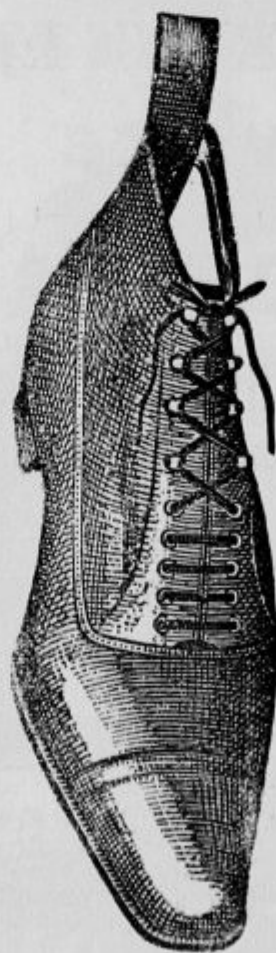
1078 8-6

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

695 12

Po celem svetu
znani so naši čudovito po ceni

čevlji.

Moški štiljetni, trpežni,
s čepico par gld. 2-90

Moški čevlji na tra-
kove, trpežni in eleg. „ „ 3-25

Damski čevlji na tra-
kove, lični in trpežni „ „ 2-90

Damski čevlji na tra-
kove, črni in barvani,
solidni in praktični . „ „ 1-80

Otroški čevlji na tra-
kove, črni in barvani,
solidni in praktični . „ „ 1-

Specialiteta: Goodyear svetovno blago.

Alfred Fränkel

komanditna družba.

prodaja izdelke
najpomembnejše
tvornice za čevlje
v monarhiji.

Podružnica v Ljubljani le v Spital. ulicah 9.

Zastopnica: Josipina Herrisch.

